

ՊԱՇՏՈՆԱԿԱՆ ՀՐԱՏԱՐԱԿՈՒԹԻՒՆՔ

Ազգային Պատրիարքարանի

Ա. ՏԵՂՄԱԳՐՈՒԹԻՒՆՔ
ԱԶԳԱՅԻՆ ՀԱՌԱՎԱԾ

ԵՎԵԼԻՍ 1881 ԱՄՆ

Ն Տ Ա Տ Բ .

4 ՑՈՒՆԻՍ 1881

Ա. ԹՈՆԻՍ

1881

ՏՊԱԴՐՈՒԹԻՒՆ Մ. Կ. ԱԱՐԵՆԱՆ ԵԽ ԸՆԿԵՐ
20 Մերձանց Ծիւլտի հմկնտի խանի ներքեւ թիւ 20

ԱԶԳԱՅԻՆ ԺՈՂՈՎ

ՔԱՅԱԽ 1881 ԱՄ

Ն Ի Ս Բ.

4 ՑՈՒՆԻՇ 1881

ՆԱԽԱԳԱՀ. — Արբազան Պատրիարք Հայր

ԱՏԵՆԱՊԵՏ. — Քրիստոսութ Էֆէնտի Հաղարոսեան (առժամեայ)

ԱԶԳԱՅԻՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՔ

ԿԵՐՈՆԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՔ
Ա. Վ. Վ. Վ. Վ.

- 1 Կարապետ Եպս. Սերոբեան Բ
- 2 Սիմօն Եպօ. Սէֆէրեան Բ
- 3 Ամբրոսիոս Վ. Ռուբինեան Բ Պ
- 4 Կարապետ Ք. Սէթեան Բ

Բ. Վ. Վ. Վ.

- 5 Մատթէոս Եպս. Խղմիրլեան
- 6 Պողոս Վ. Խօլոտամեան Բ Պ
- 7 Թովհաննէս Ք. Մկրեան
- 8 Գրիգոր » Աճէմեան

Գ. Վ. Վ. Վ.

- 9 Յակոբ Վ. Ա. Փափաղեան
- 10 Անհակ Ք. Տ. Սարգսեան Բ Պ
- 11 Խորէն » Փէհիմէան
- 12

Դ. Վ. Վ. Վ.

- 13
- 14
- 15
- 16

(Բ. Վ. Վ. Վ.)

- 17 Խորէն Արք. Նար Պէ. Բ 2
- 18 Յովհաննէս Վ. Փափաղեան
- 19 Գարեգին » Թաթարեան
- 20

Ե. Վ. Վ. Վ.

- 21 Գրիգոր Պէրպէրեան Բ
- 22 Կարապետ Աղարդմանեան Բ
- 23 Համբարձում Մագպուլեան Բ
- 24 Մինաս Գափամանեան Բ

Ը. Վ. Վ. Վ.

- 25 Սարգիս Աղարէկեան Բ Պ
- 26 Սենեքերիմ Մանուկեան Բ 2
- 27 Բարթող Քիւրքճիպաշեան Բ
- 28 Գէորգ Ապտուլահեան Բ 2
- 29 Յ. Մէրեհմ-Գուլի Բ

Դ. Վ. Վ. Վ.

- 30
- 31
- 32
- 33
- 34
- 35
- 36
- 37

(Բ. Վ. Վ. Վ.)

- 38 Ալիքսան Խօրասանձեան Բ 2
- 39 Բարսեղ Հալամեան Բ
- 40 Եկենիգարու
- 41 Համբարձու
- 42 Մարտուղ Ֆրէնկեան Բ
- 43 Պողոս Էքուէրմեան Բ
- 44 Խասկիստար Ա. Խաչ Բ
- 45 Սիմօն Ֆէլէկեան Բ
- 46

Ե. Վ. Վ. Վ.

- 47 Յ. Շիշմանեան Տօքթօր Բ
- 48 Խասկիստար Ա. Կարապէտ Բ
- 49 Միհրան Պահճէգափուլ Բ
- 50 Պողոս Թորդոմեան Բ 2
- 51 Տրդատ Փափաղեան Բ
- 52

(Գ. Վ. Վ. Վ.)

- 53 Գասպար Զէրազ Բ
- 54 Արիկ Ունճեան Բ
- 55 Գրիգոր Սէլիմիչճեան Բ
- 56 Գրիգոր Օտեան Բ Պ
- 57
- 58
- 59
- 60
- 61
- 62

Գասպար Բ

- 63 Միջազիւդ Բ
- 64 Յակոբ Պ. Նորատունկ Բ
- 65 Տիգրան Եռևառովեան Բ Պ
- 66 Մկրտիչ Գաղանճեան Բ
- 67 Համբարձու Բ
- 68 Պէյջօդ Եւ Ղալարիա Բ
- 69 Միքայէլ Մամիկոնեան Բ
- 70
- 71
- 72

(Դ. Վ. Վ. Վ.)

- 73 Քուզիկունկուգ Եւ Խնատիկ Բ

Դատըգիւղ	ԳԱԽԱՌԱԿԱՆ ԵՐԵՍՓՈԽԱՆՔ	Մուշ
74		
72	Նարլըգաբու	104 Կարին
73	Եկեղիմանալլէ Սամարիոյ	102 Քեօրանեա
74	Թօփափու	103 Անդրիանուպոլիս
75	Ցովհաննէս Մարդարեան Ելուպ Ս. Եղիա Եւ Ս. Աստուածածին	104 Կարապետ Ս. Իւթիւճեան Բ Ակն
76	Գուրուչելմէ	105 Ղարանիսար
77	Ասափա Խլիտպաշեան Հիսար Եւ Պօյամի գիւղ	106 Արաբկիր
78	Նոր գիւղ Եւ Սքենիա	107 Կարապետ Խաչիկեան Բաղեց
79	Պալատ	108 Պրուսա
80	Տելեմաք Էքսէրճեան	109 Քրիստոնոսուր Ղազարոսեան Եղոնիս
81		110
82	Քարակեօմբիւկ	111 Համբարձում Ալաճաճեան Բ Բալու
83		112 Ցովհաննէս Ազնաւորեան Եղեսիս
84	(Ե. Վիճակ)	113 Ցակոր Իւթիւճեան Մանճըլիս
	Սամարիա	114 Հաճըլը Ա. Այվաղեան Եղեսիս
85	Ալիքսան Պէջիրեան	115 Ցակոր Սարըքէշիւն Երգնիս
86	Եղիազար Մէջիքեան	116 Ուժէոս Պէրպէրեան Թէրիբուադ
87	Մինաս Ճաֆճաֆեան	117 Տիգրան Գ. Սինանեան Կեսարիա
88	Նազարէթ Շահպաղեան	118 Գէորգ Գևորգիս Բ Խարբերդ
89	Ցարութիւն Թիւլեան	119 Պալըրէս
90	Ցակոր Արշակ	120 Պալըրէս
91	Սեպուհ Թիւյսիւղեան	
92		
93		
94	Խասպիւղ	
95	Առաքել Ալթուն Տիւրիին	121 Ստեփան Փափազեան Տիվրիկ
96	Ուժէոս Պէյլիճեան Բ 2	122 Նշան Գարագու Զեյրուն Եւ Մարալ
97	Սարգիս Քավուքճեան Բ 2	123 Տրապիզոն
98		124 Պայտատառ
99		125 Մելքոն Խակէնտէրեան Բ 2
100		126 Միհրան Չօպանեան Վան

Օ Բ Ա Կ Ա Ր Գ

Ա. Վաւերացումն տեղեկագրոց Երեսփոխանական նորոգ ընտրութեանց .
Բ. Կազմութիւն Մայր Դիւանի .

ԱՏԵՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆՔ

Ընդ նախագահութեամբ Ամենապատիւ Ա. Պատրիարք Հօր և առժամեայ Ատենապետութեամբ Քրիստոսուր էֆէնտի Ղազարոսեանի՝ Ատենը բացուեցաւ ժամ 2½/ին , ի ներկայութեան 26 երեսփոխանաց , որոց թիւը 41 ի յանդեցաւ ի վերջէ :

Կան Դիւանիս վրայ , որոյ մէկ մասը Վարչութեան կողմանէ գրեր են . Հարցում մը առ Կրօնական Խորհրդականն՝ ի մասին Ասոյ Կաթողիկոսին մատուցած պատարագին . բողոքագիր մընդդէմ Միջազիւղի ընտրութեան : Բայց այս թղթերը կը մնան այժմ , և մեր կանցնիմք ընտրութեանց տեղեկագիրները բընելու :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — Պէտք է ամբողջ այդ գրերը կարդալ :

Ատենական թղթեր

ԱՏԵՆԱԿԱՆ Էֆ. — Ընտրութեանց տեղեկագրոց հետ շատ մ'ալ Ատենական թղթեր

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Ս. Էֆ. — Նախ ընտրութիւնը պէտք է վաւերանան և ապա կարդացուին այդ թղթերը . ինչ կը նշանակէ կարդալ այն թղթերը որոց վրայ չպիտի կընամք վիճաբանիլ :

ԱՅՆԵՐ. — Կարդացուին և ատենագրութեան մէջ անցնին :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. Կարծեմ ներփին կանոնագիրը կը տրամադրէ որ նախ ընտրութեանց տեղեկագրերը կարդացուին և ընտրութիւններն վաւերանան, յետոյ միւս թղթերը .

ԳԱՐԱԳԱՅԵԱՆ Ն. Էֆ. — Նախ ընտրութեանց տեղեկագրերն և անոնց վերաբերեալ թղթերն պէտք է կարդացուին :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Վարչութենէն եկած գրերուն համար ի՞նչ կըսէք :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — Ամեն թուղթ պէտք է կարդացուի :

ԱՏԵՆԱԴՊԻՐ ԶՊԱՆԵԱՆ Մ. Էֆ. — Այս օրուան գործերնիս ընտրութեանց տեղեկագրերը կարդալ և ընտրութիւններն վաւերացնել է յետոյ եթէ ժամանակ ըլլայ՝ Մայր Դիւանի ընտրութիւնը կատարել : Ահաւասիկ մեր ներփին կանոնագրութեան 2րդ յօդուածը որ առժամեայ Դիւանին պարտականութիւններն գծած է :

Յօդ. 2. « Բացման ճառէն անմիջապէս ետքը՝ Նախագահ Արքաղանը կը հրամիրէ երեսավոխանաց երիցագոյններէն մէկը առժամեայ ատենապետ բազմիլ, և կրտսերագոյն մը՝ ատենապրութեան պաշտօն վարել :

Այս առժամեայ դիւանին գործն է՝ վաւերացում ընտրութեանց, և կազմութիւն Մայր Դիւանին » :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — Այդ կարդացած նիդ նախարարաց նստին համար էր . Վարչութիւնը ընտրութեանց տեղեկագրերն անցած նստին պարտաւոր էր բերել, բայց որովհետու

չը բերաւ, յանցաւոր է : Այժմ պէտք է կարդացուին այդ թղթերը, տեսնենք, եթէ անմիջական կարեւորութիւն ունին, ի նկատկանմբ : Այդ թղթերուն պարունակութիւնը չեմք գիտեր, կարելի է հայաստանի մէջ աւերում մը կայ, պէտք է կարդացուին, որպէս զի ինչ ըլլամին հասկընամբ և ըստ այնմ որոշում մ'ընեմք :

ԳԱՐԱԳԱՅԵԱՆ Ն. Էֆ. — Ես կառաջարկեմ որ Դիւանը տեղեկութիւն տայ Ժողովոյ թէ այդ թղթոց մէջ կարեւորութիւն ունեցող բաներ կան :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Դիւանը գեռ չէ կարդացած այդ թղթերն . երբ մենք Դիւանին գըլուին անցանք, այդ թղթերը սեղանին վրայ էին:

ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ Մ. Էֆ. — Յանուն Վարչութեան կը հարցնեմ թէ՝ ընտրութեանց տեղեկագրերն անցած նստին չը բերելուն համար Փափազեան էֆէնտին ի՞նչպէս կարող է յանցաւոր կոչել զԱրչութիւնը . եթէ այդ խօսքը թեթև կերպով կըսէ, պէտք է ետ առնէ, խալ եթէ լուրջ կերպով կըսէ, կը նշանակէ թէ կամբաստանէ զՎարչութիւնը : Գալով Վարչութեան բերած թղթոց, անմիջական կարեւորութիւն ունեցող բաներ չեն, կրնան յաջորդ նստին մնալ . իսկ երեսավոխանական ընտրութեանց տեղեկագրերն պէտք է ամենէն առաջ կարդացուին :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — Վարչութիւնը պակասաւոր է ժամանակին այդ տեղեկագրերը չը բերելուն համար . ասի պարզապէս պարտազանցութիւն մ'է . տարակոյս չկայ թէ երբ Վարչութիւնը ժամանակին իւր պարտականութիւնը չը կատարել, ըրածը զանցառութիւն մը կը վնի :

ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ Մ. Էֆ. — Երեսավոխանական ընտրութեանց տեղեկագրերն անցած նիստին չը բերելուն համար յանցաւոր չը կրնարկնիւթիւնը, վասն զի երբ ընտրութիւնը թաղերու մէջ այլ և այլ պատճառականօք ետ կը մնան, Վարչութիւնը ի՞նչպէս կրնայ տեղեկագրել զանոնք : Ուսանց այս պատճառական ները բննելու, Փափազեան էֆէնտի իրաւունք չունի զՎարչութիւնը ոճրագործ, եղեռնագործ և անուանելու :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — [Ընդմիջելով] Ես յանցաւոր, պարտազանց բառերը գործածեցի . ոճրագործ, եղեռնագործ ձեր բառերն են :

ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ Մ. Էֆ. — [Շարունակելով] Անոր համար կըսեմ թէ, յանցաւորն ինքն է որ առանց յետաձգման պատճառներն բննելու, վիտ կարձակէ . սակայն ես չեմ կարծեր թէ Ժողովը մեր սիրելի Փափազեան էֆէնտի համամիտ գտնուի :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Անտեղի է և չափազանց՝ այս վիճարանութիւնը, և առ չեմ կըսնար ներել այս խնդրոյն վրայ խօսելու . ուստի այսչափը բաւ համարելով այս միջադէմը կը գոցեմ :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — Եւ տակաւին երէկ երեկոյ ցրուեցաւ Ժողովոյս հրամիրագրերն . հարցուցէք երեսավոխանաց, ե՞րբ ընդունեցին զայն, այս յապացումներն զանցառութիւն չե՞ն միթէ : Այս աեսակ բաները Ժողովոյս դոյութեանը կապառնան :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Ներեցէք, Փափազեան էֆէնտի, կը տեսնէք որ հոս եկած եմք և գործի սկսած, ուրեմն այս միջադէմը վակուած է, այլ ևս խօսք չկայ :

2.

Հրաժարումն երեսավոխանաց

Երեսավոխաններէն Մկրտիչ էֆէնտի Գիւրբակիսան լեանի և նշան էֆէնտի Օտեանի հրաժարականները կը կարդացուին :

Ամեն. Ա. Պատրիարք Հայր .

Աղգային Երեսավոխանական Ժողովոյ չի պիտի կարենամ շարունակել, ուստի կը խնդրեմ Ձեր Բարձր Սրբազնութեանէն որ բարեհաճիք ընդունիլ հրաժարականս և հաղորդել Աղգ. պատկառելի Ժողովոյ :

Մնամ

Բարձր Սրբազնութեան Ձերում
Ամենախոնարհ ծառայ
Մկրտիչ Գիւրբակիսանիւան

1881 Յունիս 3 Խւսկիւտար

Ամենապատիւ Սրբազն Հայր

Նախադահ Աղգ. Ժողովոյ

Նկատելով որ անկարելի պիտի ըլլայ ինձ օրինաւորապէս ներկայ գտնուիլ Աղգային Ժողովոյ նիստերուն, պարտաւորեալ եմ հրաժարակիւլ Աղգային երեսավոխանաց նույնականութեանէ, ուստի կաղաչեմ որ Պատկառելի Ժողովս բարեհաճի ընդունիլ իմ հրաժարականս :

Մնամ Ամեն. Սրբազն Հօրդ
Ամենախոնարհ ծառայ
Ն. Օտեան

Նիշան թաշ 6/18 Մայիս 1881

Հետեւապէս Առենապետ է Փէնտին Երես-
փոխան ՀՌՉԱԿԵՑ

Տ. Գրիգոր Ա. Եպիս. Տ. Պօղոսեան
Տ. Գէորգ Վարդապետ Բուժութեան
Տ. Եղիշ Այվազեան
Տ. Յովհաննէս Արշարունի
Տ. Յովհաննէս Քահ. Հիւնքեարաբէյէնտեան
Տ. Սուրենս Ստեփանոսեան

Խանօրագիր Վարչութեան.

Առենապալիր է Փէնտի կոկոի կարգալ Ե-
րեսփոխանական ընտրութեանց վրայօք Վար-
չութեան բնրած ծանօթագիրը :

Վաեմափայլ Առենապետ է Փէնտի
Աղդային Ընդհանուր Ժողովոյ

Աղդային Վարչական Խորհուրդն ըս-
տանալով Աղդային Ժողովոյ Մայր Դիւա-
նին Ապրիլ 11 թուականաւ պաշտօնա-
գիրն որ Ժողովոյ նոր տարեշրջանին բաց-
մանն առթիւ կը յանձնարարէր այլ և այլ
պարագաներով պակսած Երեսփոխանաց
տեղ նոր ընտրութիւն կատարել տալ,
փութաց թէ՛ մայրաքաղաքիս թաղերուն
և թէ՛ առաջնորդական վիճակաց պէտք
եղած հրահանդն յուղարկել և ստիպո-
գական կերպով յանձնարարել որ Երես-
փոխանաց նորոգ ընտրութեանց ձեռնար-
կեն ըստ օրինի և արդիւնքն տեղեկա-
դրեն :

Սոյն հրահանդին համաձայն թէ
թաղերու և թէ դաւառաց մէջ ընտրու-
թիւնք սկսած են կատարուիլ, և տեղե-
կագրերն հասնիլ հետղիետէ, որոցմէ
յայտնուած է թէ

Ա. Բումէլի Հիսարի և Պօյաճի դիւ-
զի միացեալ թաղից կողմէ Երեսփոխան
ընտրուած է,

1. Սենեքերիմ է Փէնտի Կիւլպէկեան
որ իւր յանձնառութիւնն յայտնած է
դրով :

Բ. Էտիրնէի դաւառական Ընդհ.
Ժողովոյ կողմէ Երեսփոխան ընտրուած է,

2. Յակոբ է Փէնտի Պարոնեան

որ այս միջոցիս Պատրիարքարանի Դիւա-
նատան մէջ պաշտօնի կոչուած է և չէ
ուղած իւր յանձնառութիւնն յայտնել
այժմէն, առարկելով թէ խնդրոյ նիւթ
եղած է Պատրիարքարանի պաշտօնէից
Երեսփոխանական ընտրութիւնն, և թէ
այս կէտն չըուծուած աւելորդ է իւր հա-
ւանութիւնն յայնել :

Գ. Պարակէօմրիւկի թաղին կողմէ
Երեսփոխան ընտրուած են

3. Կարապետ է Փէնտի Փանոսեան

4. Յովհաննէս » Թողոսեան

որոց յանձնառութիւնն ապահովեալ է
իրենց դրովն :

Դ. Խասդիւղի թաղին կողմէ Երես-

փոխան ընտրուած են,

5. Սերովէ է Փէնտի Աղնաւոր

6. Ռուբէն » Պուլիուրեան

7. Ռէթէոս » Թադէոսեան

որք հաւանած են Երեսփոխանական պաշ-
տօնն ստանձնելու :

Ե. Էյուազի Երկուց թաղից կողմէ
Երեսփոխան ընտրուած է,

8. Եղիա է Փէնտի Շահալազ

որու յանձնառութեան գիրը թէկ Ընտր,
ժողովն չէ յուղարկած հակառակ Պատ-
րիարքարանի ազդարարութեան, սակայն
ստուգուելով որ ընտրեալն 0սմ. հպա-
տակ չէ և իրը այն չէ կարող Երեսփո-
խան ընտրուիլ, հարկ եղած է առանց
յանձնառադրի տեղեկագիրն ներկայել
Ժողովոյդ ի պարտ ու պատշաճ տնօրէնու-
թիւն :

Զ. Գուղկունճուք և ի ճատիէ միաց-
եալ թաղից կողմէ Երեսփոխան ընտրու-
ած են,

9. Գրիգոր է Փէնտի Ներսեսեան

10. Մկրտիչ » Մէղպուրեան

որք իրենց հաճութիւնը յայտնած են
դրով :

Է. Պէշիկթաշի թաղին կողմէ Ե-
րեսփոխան ընտրուած է,

11. Յովհաննէս է Փէնտի Քէրէստէնեան

որ իւր յանձնառութիւնն յայտնած է:

Ծ. Բէրայի թաղին կողմէ Երեսփո-
խան ընտրուած են,

12. Տօք. Վիշէն է Փ. Օրմանեան

13. Ղազար » Հովուեան

14. Նշան » Պօյաճեան

15. Յարութիւն » Նորատունկեան

16. Տելեմաք » Էքսէրճեան

17. Յարութիւն » Պէկեան

որ հաւանած են Երեսփոխանական պաշ-
տօնն ստանձնելու :

Թ. Կարնոյ Գաւառական Ընդհա-
նուր Ժողովոյ կողմէ Երեսփոխան ընտր-
ուած է,

18. Սերովէ է Փէնտի Աղնաւոր

որ ինչպէս նշանակուած է ի վերև, առ-
դէն Խասդիւղի թաղից կողմէն Երեսփո-
խան ընտրուած լինելով՝ Ընդդունած է
թէկ նոյն ընտրութիւնն, սակայն Սրբա-
ղան Պատրիարք Հօր առաջարկին վրայ
հաւանած է Խասդիւղի ընտրութիւնը
Ժողով՝ Կարնոյ քուէն Ընդդունիլ, այն նը-
կատմամբ որ Պօլսոյ թաղ մաւաելի կարճ
միջոցի մէջ կընայ ընտրել ուրիշ մը քան
թէ գաւառական վիճակ մը :

Ժ. Միջագիւղի թաղին կողմէն Ե-
րեսփոխան ընտրուած է,

19. Մկրտիչ է Փէնտի Ճանմեան

որ դրկած է իւր յանձնառադիւն :

Ժ. Եէնի քաբուի թաղին կողմէ Ե-
րեսփոխան ընտրուած է,

20. Լևոն է Փէնտի Գավամաճեան

որ Ընդդունած է Երեսփոխանական պաշ-
տօնը :

Ժ. Թօք. Քաբուի թաղին կողմէ Ե-
րեսփոխան ընտրուած է,

21. Տօքթէօր Կոպեռնիկ է Փէնտի Հիւն-
քեարպէյէնտեան,

որ իւր յօժարութիւնը յայտնած է դրով:

ԺԴ. Մայր Եկեղեցւոյ, կէտիկ փաշայի և Գումքաբուի դրսի միացեալթաղերն պակսած ութն երեսփոխանաց տեղնոր ընտրութեան ձեռնարկելով՝ առաջին անդամ երեսփոխան կընտրուին Պօղոս էֆէնտի Ժամանակուն էֆէնտի Միհրան էֆէնտի Մէթեան, Աւետիս էֆէնտի Սուրէնեան, սակայն ասոնցմէ առաջին երկուքն հրաժարելով և Սուրէնեան էֆէնտին միայն ընդունելով՝ երկրորդ անդամ եօթն երեսփոխանաց ընտրութեան կը ձեռնարկուի, և կընտրուին Թովմաս էֆէնտի Եսաեան, Սերովիք էֆէնտի Աղնաւորեան, Թորոս էֆէնտի Սարամեան, Յարութիւն էֆէնտի Թիրեաքեան, Տիգրան էֆէնտի Հիւնքեարպէյէնտեան, Յարութիւն Պէյ Տատեան և Կարապետ էֆէնտի Փանուսաւուն, որու յանձնառութեան գիրն կցեալ է ։

ԺԴ. Իւսկիւտարի Ա. Կարապետ Եկեղեցւոյ թաղին կողմէ երեսփոխանաց տեղեկագրին է,

25. Յակոբ էֆէնտի Հաճեան

որու յանձնառութեան գիրն կցեալ է ։ ընտրական տեղեկագրին ։

ԺԵ. Պալատու թաղին կողմէ երեսփոխան ընտրուած են,

26. Տիգրան էֆէնտի Բարաղամեան

27. Մկրտիչ » Կիւմիւշեան

28. Սահակ » Ղաղարոսեան

որոց յանձնառութիւնն ապահովեալ է ։

ԺԴ. Պատը գիւղի թաղին կողմէ երեսփոխան ընտրուած են,

29. Գառնիկ էֆէնտի Յովակիմեան

30. Կարապետ » Հաղարեան

որ յանձն առած են ընդունիլ երեսփոխանական պաշտօնն ։

Ազգային Վարչական Խորհուրդն յիշեալ նորընտիր երեսփոխանաց, ի բաց առեալ Էյուպի միացեալ թաղից կողմէ ընտրեալ երեսփոխանն, որ Օսմանեան հպատակ չէ, ընտրելութեան հանդամները քննելով՝ ըստ ամենայնի Աղ-

Հետևապէս երեսփոխան կը մնան 22. Աւետիս էֆէնտի Սուրէնեան 23. Տօք. Յարութիւն » Թիրեաքեան 24. Տիգրան էֆ. Հիւնքեարպէյէնտեան

որք իրենց յանձնառութեան գիրն կուղարկեն, իսկ մնացեալ երեսփոխանաց տեղ՝ նոր ընտրութեան ձեռնարկելու համար Ընտրող ժողովը լաւագոյն կը համարի սպասել՝ ցաւարտ վաւերացման

ընտրութեանց, թէև ըստ ընտրական հըրահանգի պէտք էր որ անմիջապէս հրաժարելոց տեղ՝ նոր ընտրութեան ձեռնարկելու, և Վարչական խորհուրդն նոյն հրահանգին դործադրութիւնը պիտի յանձնառարկուած լիւրութիւն և ի վաւերացումն ։

Պային Սահմանագրութեան համաձայն կը գտնէ, և կը փութեայ ներկայ ծանօթագրով ընտրութեանց տեղեկագրերն ընտրելոց յանձնառութեան դրերուն հետ կցորդուած ներկայել Պատկառելի ժողովոյդ ի քննութիւն և ի վաւերացումն ։

Ի դիմաց Ազգային Վարչական խորհրդոյ Վ. Ասենադպրի Վ. Ասենապետի Ս. Աշուարի Մ. ՄԱՄԻԿՈՆԵԱՆ 3 Յունիս 1884 Ի Պատրիարքարանի Հայոց Կոստանդնուպոլիս

Տիղեկագիր Պօյաճի գիւղի և Ռ. Հիսարի

Ամենապատիւ Ա. Պատրիարք Հայոց

Այսօր ժամը 9 ին Պօյաճի գիւղի և Ռ. Հիսարու Ընտրողական ժողովս գումարուելով երեսփոխանի մը ընտրութեան քուէհամարը կատարեց. Պօյաճի գիւղին 31 և Ռ. Հիսարէ 34 քուէ ելաւ և ընդ ամենը 65 քուէ է ։ Քուէ Սենեքերիմ էֆէնտի կիւլպէկեան 40 Վարդան » Պապիկեան 14 Յովսէփ » Գաղափետն 10 Յովհաննէս » Պօյաճեան 4

Ընդամենը ճիշդ 65

Եւ որովհետեւ Սենեքերիմ էֆէնտի կիւլպէնկեան 40 քուէովլ բացարձակ առաւելութիւն ունեցաւ ուստի երկու թաղէս ինդրուած մի երեսփոխանն ինքըն եղաւ ։

Ներկայ սոյն քուէհամարին Բ. Հիսարէ Արքահամ էֆ. Նուրումեան Յակոբ » Յովհաննէսեան Յարութիւն » Խանճեան

Պ. գիւղէ Արիսողոմ » Անդրանիկեան Յովհաննէս » Աւրախեան Ուուրէն » Պիպերճեան Աւետիս » Խտարէնեան Նախագահ Նախագահ Ընտր. ժողովոյ Ընտր. ժողովոյ Քոյաճի գիւղի Տր. Սահակ Քահ. Տ. Պօյոս Ք. Կարագեան 3 մայիս 1884 Բ. Հիսար

[Յանձնառագիր ընտրելոյն]

Արժանապատիւ Տէր Հայր

Ընդունեցի Զեր այս օրուան նամկը, որով կը ծանուցանէք թէ Հիսարու և Պօյաճի գիւղի միացեալ թաղից կողմանէ Ազգային Ընդհանուր ժողովոյ երեսփոխան ընտրուած եմ :

Սոյն թաղից հետ յարաբերութիւն չունենալով հանդերձ ինձ եղած պատոյն որչափ որ անարժան եմ, բայց քանի որ ընտրողաց կողմանէ արժան դառնաւած է, չնորհակալութեամբս հանդերձ իմ ընդունելութիւնս կը յայտարարեմ :

Ընդունեցիք, Տէր Հայր, իմ չնորհակալութեանս հաւասարիքը :

Սենեքերիմ թ. Կիւլպէնկեան

Կ. Պոլիս 18 Մայիս 1884

[Յետ ընթերցման]

ԳԱԲԱՍԱԵԱՆ Մ. էֆ. — Ըստ որում տեղեկագրերն շատ են և զանոնք մի առ մի հարդար կը լինի, կը համարձակիմ ա-

առջարկել որ՝ քանի որ Դիւանը անոնց մէջ թերութիւն մը չէ գոտած՝ առանց կարդալու վառերացնենք ընտրութիւնները :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Այդ շը կրնար ըլլալ, զի նախ՝ Դիւանս կարդացած չէ զանոնք, երկը բորդ՝ ժողովս որոշած է որ ընտրութեանց տեղեկագրերն կարդացուին : Եթէ ասիկայ խնդիր ընելի, կարդալին աւելի ժամանակ պիտի կարացնեմք, ուստի աւելի լաւ է որ կարդալը շարունակուի :

Հետևապէս Ատենապէտ էֆէնտին Երես փոխան ՀԲՀԱԿԵՑ

ԱԵՆԵՐԵՐԻՄ էֆէնտի Արքային կանոնական :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Նորընտիր Երեսփոխաններէն ունկնդրաց մէջ մորդ կայ, կը խընդում Սրբազն նախագահէն որ հրաւիրէ զանոնք բազմիւ խրեանց աթոռին վրայ :

ՄԱԳՊՈՒԼԵԱՆ Հ. Էֆ. — Դադարեալ Երեսփոխան մը հօս նատած առեն, անոր տեղ ընտրուածք հրաւիրմէլ բիչ մը տրամաբանական չեմ գտներ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Քանի որ Աերբին կանոնադիրը ամենուս հաւանութեամբը ընդունուած է, պէտք է ներկայ եղողներն հրաւիրմքը : Մագպուլեան էֆէնտի, Եթէ կուղէ, կրնայ առանձին առաջարկութիւն մ'ընել այս մասին : Իսկ այժմ երբ նոր Երեսփոխան մը դայ, հինը կը նոյն երթալ :

ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ Մ. Էֆ. — Մագպուլեան էֆէնտի, դիտողութիւնը շատ օրինաւոր է, բայց այսօր օրը չէ, ուստի պէտք է որ գրաւոր ընէ իւր առաջարկութիւնը :

ՄԱԳՊՈՒԼԵԱՆ Մ. Էֆ. — Աղէկ մտածեցէր, այժմ ժողովյա մէջ դադարեալ Երեսփոխան կայ . Եթէ անոր տեղ ընտրուածն աւ դայ, մէկ թաղէն երկու Երեսփոխան պիտի ըլլան, և ի՞նչպէս կրնայ ըլլալ ասիկայ, երկուքն ալ մի և նոյն աթոռին վրայ պիտի նըստին :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ՉՈՊԱՆԵԱՆ Մ. Էֆ. — Մեր ներբին կանոնադրութիւնը կը արամագրէ որ մինչև նորը չընտրուի դադարեալ Երեսփոխանը կը չարունակէ իւր պաշտօնը. այս սկզբան համեմատ Ա. Պատրիարքը կը շարունակէ հրաւիրագիր զրկել դադարեալ Երեսփոխանաց, որով անոնք ալ կուգան իրենց աթոռը կրազմին . իսկ երբ հոս նոր ընտրութիւններն վաւերանան և նոր ընտրեալները գան իրենց աթոռը բազմելու, անշուշտ դադարեալ Երեսփոխաններն իրենց աթոռը նորեկներուն թողլով՝ կը մեկնին ժողովս :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Այս խնդրոյն վրայ աւ խօսք չեմ կրնար տալ: Դուրսը նորընտիր եկեղեցական Երեսփոխաններ կան, կը խնդրեմ Սրբազն նախագահէն որ հրաւիրէ զանոնք :

Հետեւարոր նորընտիր Երեսփոխաններէն Ալժ. Գէորգ Վարդապետ Ռուսմուքեան և Եղիշէ վարդապետ Ալյովզեան՝ Ա. Պատրիարք Հօր հրաւիրանոր եկան բարեկան ի շարս եկեղեցական Երեսփոխանաց :

Այն ինչ Ատենապիր էֆէնտին միւս տեղեկագրոց ընթերցումը շարունակելու վրայ էր, երբ նախագահ Սրբազն խօսք կառնու:

ՆԱԽԱԳԱՀ ՄՐԲԱՋԱՆ. — Ընտրութեանց համար Վարչութիւնն ծանօթագիր մը բերաւ, թաղերէն ալ տեղեկագրեր եկած են, կամ ծանօթագիրը կարդալ աւելորդ է և կամ տեղ

ղեկազրերը . բայց քանի որ ծանօթագիրը կարգացուեցաւ, միւսները կարծեմ հարկ չէ կարդալ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Օրէնքն այսպէս կը տըրամագրէ, ևս օրինաց գործադրիչն եմ, ուստի ներեցէք որ շարունակենք :

ՆԱԽԱԳԱՀ ՄՐԲԱՋԱՆ. — Թէ որ օրինակոր խօսքերու կարեւորութիւն չը տրուի, այն ժամանակ Երեսփոխանը օրինաւոր խօսք ընելէ կղզուշանան և Վարչութիւնը ընտրութեանց վրայօք ծանօթագիր մը բերեր է, պէտք է կամ այն կարդալ և կամ տեղեկագրերը . հետեւարոր երկուքին մէկը աւելորդ է :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Դիւանիս պաշտօնը առժամանակեայ է . ինչ որ օրէնքն կը տրամադրէ՝ զայն միայն կրնամ կատարել :

ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ Մ. Էֆ. — Խօսք կուղեմ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Ներեցէք միջանկեալ ինդիրներու համար խօսք չեմ կրնար տալ:

ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ Մ. Էֆ. — Օրինական դիտողութիւնն ունիմ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Խօսք չեմ կրնար տալ

ԳԱՓԱՄԱՃԵԱՆ Մ. Էֆ. — Կը բողոքեմ . ինչ իրաւամբ չէք տար:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Բողոքեցէք, և ձեր բողոքը կարձանագրուի . բայց տեսէք ինչ կը ուշ օրէնքը :

ԱՅՆԱԽԱԳԱՀ Էֆէնտի էֆէնտին կանոնադրութեան Յողուածին հետեւեալ վերջին ուստրերութիւնները կը կարդայ:

« Ընտրութեանց տեղեկագիրները՝ որ նաև խաղան՝ Արքազանին ուղղեալ են ընտրութեանց վարչութերէն, ասպահովութեան ծանօթագրով մը իւր Արքազութեան կողմէն դիւանին կ'աւանդվին :

Ատենապագիրը կ'ընթեանու զանոնք, և դիտողութիւններ՝ եթէ կան՝ կը ըլլան . Ժողովը կարտասանէ իւր վճիռը ընտրութեանց օրինակորութեանը վրայ, և Ատենապետը Երեսփոխան կը հաշակէ այն անունները որոց իշխանութիւնը վաւերացումը և կը հարաւիրէ զանոնք յաջորդ նիստին ժողովին աշխատութեանց մասնակցիլ :

ԻԶՄԻԹԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Խնդիրը մութը մնաց . Սրբազն Պատրիարք Հայրը կը սէ թէ կամ վարչութեան ծանօթագիրն աւելորդ է և կամ այս տեղեկագրերն աւելորդ են . բայց այնպէս չէ . Վարչութեան ծանօթագիրը ընտրելոց հանգամանաց, օրինակի համար, նույտ տարեաց, Օսմանեան համատական լինելուն, ևայնի, համար է . բայց Ընտրութեանց ուղղութեանը կը վերաբերին . ուստի ժողովս պարտի քննել տեղեկագրերն :

ՆԱԽԱԳԱՀ ՄՐԲԱՋԱՆ. — Երկու Երեսփոխան կարծիք յայտնեցին, երկուքն ալ իրաւամական է: Փափազեան էֆէնտի կը ուշ թէ երբ ընտրեալին տարիքը պակաս լինի, խնդիրը ժողովոյս ատեւանը պիտի ելնէ, իսկ դուք կըսէք թէ վարչութիւնը պիտի քննէ տարիքի խնդիրը :

ԻԶՄԻԹԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Վարչութիւնը սիրահանէ միայնէ միայն ընտրելոյն տարիքիքը և նորա Օսմանեան համատական լինելը կամ ո՛չ և

առանց իր կողմանէ որոշում տալու, իւր քըն նութեանց արդիւնքը պիտի բերէ ժողովոյս :

ԱՏԵՆԱԴՊԻՐ ԶՈՊԱՆԵԱՆ Մ. ԷՅ. — Մեր ներքին կանոնադրութեան Յոդ յօդուածը այդ պարագոյն ալ ճշգած է. ուստի այս անգամ զայն ամբողջապէս պիտի կարդամ:

Յօդ. Յոդ — Ժողովը չը վաւերացնէր՝ զայն ընտրութիւնը որ ընտրեալին յանձնառութիւնն ապահովող ծանօթագիր չ'ունի ընտրութ ժողովին կողմէն, և ընտրելիս ընտրութեան ապահովող ծանօթագիր՝ Պատրիարք Արքազանին կողմէն :

Ընտրութեանց տեղեկադիրները՝ որ նախագահ Արքազանին ուղղեալ են ընտրութ ժողովներէն, ապահովութեան ծանօթագրով մը իւր Արքազանութեան կողմէն դաւանին կաւանին կամպին :

Ատենադպիրը կ'ընթեռնու զանոնք, և դիտողութիւններ՝ եթէ կան կ'ըլլան. Ժողովը կ'արտասանէ իր վճիռը ընտրութեանց օրինաւորութեանը վրայ, և Ատենապետը երեսփոխան կը հռչակիէ այն անունները որոց իշխանութիւնը վաւերական դատված է :

Նախագահ Արքազանը կը հրաւիրէ անմի ջաղէս նորընտիր երեսփոխանները՝ եթէ անմինդրաց մէջ են, գուլ տեղ տռնուլ և բաղմիլ: Եթէ չ'են, յասուել նամակաւ կը ծանուցնէ իւրենց ընտրութեան վաւերացումը և կը հրաւիրէ՝ զանոնք յաջորդ նիստին ժողովին աշխատութեանց մասնակցին:

Օրինաւորութեան թերութիւն ունեցող տեղեկադպիրը Նախամեռնութեան դիւսունին կը յրին, և վաւերացումն որից նիստի կը մնայ:

Անմիջապէս կը ձեռնարկիլի Մ. Դիւսունին կազմութեանը, եթէ ժամանակը ներէ և ժողովն ուղէ. եթէ ոչ՝ ութ օրէն վերատին կը դումարիի նիստը ի ներկայութեան նորընտիր անդամոց, օրակարգ ունելով՝ 1. Կազմութիւն Մ. Դիւսունին, 2. Կազմութիւն Նախամեռնիչ պիտանաց :

ԻԶՄԻՐԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Ահա իմ ըստա ալ այդ է. նորընտիր երեսփոխանաց ընարելիութեան պայմաններն ապահովող ծանօթագիր մը կը բերէ Վարչութիւնը, ինչպէս որ բերած է :

Ատենապետ էֆէնտի այն միջադէպը փակելով՝ Ատենադպիր էֆէնտի ընտրութեանց տեղեկադպիրուն ընթերցումը կը շարունակէ :

Տեղեկադպիր Անդրիանուպոլսոյ գաւառին

Ամենապատիւ Ա. Պատրիարք Հայր

Գաւառիս կողմէն ընտրեալ երեսփոխան Մեծապատիւ Ալիքէն էֆէնտի Ապատուլլահ հրաժարած ըլլալով, անոր տեղուրին ընտրելու համար Ամեն. Սրբազնութեանդ կողմէն ուղղեալ 157 համար և նախընթաց ամսոյ 25 թուագրեալ հրամանադրին համաձայն անմիջապէս դաւառական ժողովով գումարելով, Աղդ. Սահմանադրութեան գծած պայմաններուն համեմտու նոր երեսփոխանի ընտրութիւնը կատարուած է, որոյ արդիւնքը կը փութամքներկայիւս տեղեկադպիր Ամեն Սրբազնութեան Զեր:

4 Մայիս 1881
յ՛Առաջ. Հայոց Ա. Պոլիս

Գերապատիւ Պատրիարքական
Փոխանորդ Հայր
Բնկալայ Զեր Գերապատութեան
այս աւուր թուականաւ նամակն, որով Անդրիանուպոլսոյ Գաւառական ժողովին երեսփոխան ընտրուիլու ծանուցանելով կը հրաւիրէիք զիս Զեր յուղարկել իմ յանձնառագիրս սոյն ընտրութեան նըկատամբ:

Վրայ գաղտնի քուեարիստեամբ, և քըւեից բացարձակ առաւելութեամբ, այսինքն, երեք քուեի դէմ տասն և մէկ քուէ ստանալով, Աղդ. կեդրոնական Բնդհանուր ժողովոյ երեսփոխան ընտրուեցաւ քաղաքիս բնիկներն ի մայրաքաղաքի բնակող Մեծապատիւ Յակոբ էֆէնտի Պարոնեանն :

Արդ, Ամեն. Հայր, յիշեալ նորընտիր երեսփոխանն ներկայացնելով Զեր թարձը Սրբազնութեան խոնարհաբար խնդրեմք որ բարեհաճիք յանձնարերել ում որ անկ է ի պարագաւատչան տնօրինութիւնն :

Որով մնամք Զեր թարձը Սրբազնութեան

Ամենախոնարհ ծառայ
Վան. Առաջ. Տեղ. և Նախագահ
Աղդ. Գաւ. Ժողովոյ

Մկրտիչ Անագր Քան. Պասմանեան
Ատենադպիր Բ. Ատենապետ
Յ. Խօջեան Յ. Յ. Սանտալմեան

4 Մայիս 1881

յ՛Առաջ. Հայոց Ա. Պոլիս

Գերապատիւ Պատրիարքական
Փոխանորդ Հայր

Բնկալայ Զեր Գերապատութեան
այս աւուր թուականաւ նամակն, որով Անդրիանուպոլսոյ Գաւառական ժողովին երեսփոխան ընտրուիլու ծանուցանելով կը հրաւիրէիք զիս Զեր յուղարկել իմ յանձնառագիրս սոյն ընտրութեան նըկատամբ:

Եւ որովհետեւ խնդիր եղած է թէ դէմ:

Պատրիարքարանի թոշակաւոր պաշտօնեայք երեսփոխանական ժողովոյ մէջ աթոռ կրնան ունենալ թէ ոչ, բնականաբար աւելորդ կը լինի այժմէն յուղարկել իմ յանձնառագիրս որ նշանակութիւն չ'ունի մինչև որ ձեռնհաս մարմնոյ կողմէ չը լուծուի վերոյիշեալ խնդիրը :

Արդ, սպասելով սոյն կէտին պարզման և ինձ վերապահելով յիշեալ պաշտօնն ընդունելու կամ մերժելու իրաւունքն :

Մնամ

Ամենախոնարհ ծառայ
Յ. Յ. ՊԱՐՈՆԵԱՆ

Յ ՅՈՒՆԻՍ 1881

ԱՏԵՆԱՊԵՏ էՅ. — Անդրիանութեան նկած տեղեկադպիրն խնացաք, ընտրութիւնն օրինաւոր է, բայց ընտրեալն՝ Պարոնեան Յակոր էֆէնտի կ'ըսէ թէ՝ Պատրիարքարանի պաշտօնէից երեսփոխան կարենալ լինելը խնդիր ըլլալով, ինք անօգուտ կը համարի իւր կամքն յացանել, մինչև որ ձեռնհաս մարմնոյն կողմանէ այս խնդիրն չը լուծուի :

ԳԱՓԱՄԱՋԵԱՆ Մ. ԷՅ. — Այս ընտրութիւնը խնդիր անդամ չը կրնար ըլլալ, վասն զի գործնական կերպի լուծուած է, Մամուրեան Մատթէս էֆէնտին ժամանակաւ դիւսապետ էր, բայց միանգամայն երեսփոխան, նոյնական Փէհլիլանեան Տէր Խորէն Քահանայ՝ զիւանագալպիր, միանգամայն երեսփոխան է: Ուստի առանց վիճաբանութեան պէտք է ընդունիմք Պարոնեան էֆէնտիի ընտրութիւնը :

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Մ. ԷՅ. — Խօսք կուղեմ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ էՅ. — Թէ՞ր պիտի խօսիր թէ

դէմ:

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Մ. Էֆ. — Ոչ թեր պիտի խօսիմ ոչ գէմ. խնդիրը երկու է. նախ ընտրութեան օրինաւորութիւնը պէտք է քուէի զընեմք, և յետոյ զբաղված Պարոնեան էֆէնտիֆի յարուցած խնդրոյն որ սկզբունքի խնդիր մ'է:

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — Այս խնդիրն իւր
կարեւորաթիւնն ունի, հարկ է որ խօսինք:
Աղջին աշխատաւորաց դէմ տիրող այս նախա-
սլաշարումը՝ թէ չեն կարող երթափոխան լի-
նիլ, պարզապէս նախատինք մ'է իրենց հա-
մար, և սյս նախատինքը պէտք չէ որ գոյն
առնու այս ժողովին մէջ: Միթէ Պատրիար-
քարանի պաշտօնեայք մարդ չե՞ն. եթէ ար-
և էլ առաջ առաջ անձնու չեն. ուրեմն պէտք չէ

որ հոն ալ պաշտօն վարեն . իսկ եթէ արժա-
նիք ունին , պէտք չէ որ զրկափն ընտրելիու-
թեան իրաւունքէն : Պատրիարքարանի մէջ ու-
նեցած պաշտօնը երեսփոխանութեան հետ չը
կրնար շփոթուիլ : Հոս Պատրիարքարանի պաշ-
տօնեայն , երբ միանդամոյն երեսփոխան է ,
կրնայ ամենայն համարձակութեամբ ողաշտուա-
նել իւր կարծիքներն , կրնոյ մինչև իսկ Վար-
չութեան արարքներն քննադատել :

Ազգային պաշտօնեայք ամենէն աւելի կարող են պաշտպանել Ազգին շահերը, վասն դի անմիջական կերպով զանոնք իրենց շահերն աւ կհամարուին. մաղթենք որ Ազգէն ասլրող երեսփռաններ շատնան այս ժողովցու մէջ:

Ժամանակ մը վարժապետաց հոսմար ալ
կար այս արգելքը : ուրեմն ալ ես ժամանակ
է որ Պատրիարքարանի պաշտօնեայք ալ ազատ
րուան հոս գալու և բազմելու :

ԱՏԵՆԱՊԵՏԻ ՀՅ. — Խնդրեմ, չուտ վեր յացուցէք :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. ԷՅ. — Ներեցէք, Առե
նապետ է Թէնտի, երբէք իրաւունք չունիք լու
սող մ'արդիլելու, թողէք որ շարունակեմ
Ցաւալի է որ Ազգին ասլող մարդիկ նուառ

կը նկատուին . ծխախայտի կրակ տուող պաշտօնեայները դեռ չեն մասցուած . ոյս նուաստութեան գաղափարը պէտք է ջնջեմք : Աւմանքը ալ զիտէք որ Պարոնեան էֆէնտի տղէտմարդ չէ . ինք մոտածեր է թէ Ազգին մէջ արմատացած այս նախասպաշարման դէմ մաքառելու կարողութիւն չունենալով , ուզեր է խնդիր ընել այս բանը , և երեսփոխանութիւնն ընդունած կամ չընդունած ըլլովը յայտնելէ առաջ՝ ուզեր է ձեռնհաս մարմայն կողմանէ այս մասին որոշում մը տրուելուն սպասել . ըսել է թէ այս մասին խօսքեր լսած է արդէն և այն խօսքերն ալ հարկաւ ոչ թէ փողոցներու մէջ , այլ պաշտօնական ակմբոց մէջ լսած է ան-

Մեք՝ իրը սկզբանն խնդիր՝ պէտք է մեր-
ժեմք այս սխալ համոզումը, և ով որ ամսակա-
նաւոր պաշտօնեաց է և արժանեաց տէր, պէտք
է որ չարգիլուի երեսփոխան կարենալըլլակ :
Արժանիք ունեցող երեսփոխան մը, իր սկզբ-
րանց վրայ միշտ հաստատ կը մնայ հոս . ի
հարկին կը մաքառի Վարչութեան դէմ և ի
հարկին զայն կը խնկարկէ ուլ : Եղեր է ժամա-
նակ որ ես անգամ խնկարկեր եմ զայն երբ
նորա մի լաւ գործն տեսած եմ, բայց շատ
անգամ ալ տաստիկ հարտածեր եմ զայն իւր
մնասակար բնիթացից համար :

Սեք ընտրութեանց մէջ արժանիք միայն
պէտք է գնառուելք , երբ ընտրեալ Պարտնեան
էֆէնտի արժանեաց տէր է , սկզբ չէ մեր-
ժել զայն , բաւական է որ ընտրութիւնն օրի-
նաւոր եղած լինի : Ով որ Ազգին հայր կուտէ ,
նաև Շաւոս եռ բայէ : Պարտնեան էֆէնտի

Աղջին հացը կուտէ , միթէ կարծէ՞ք որ Վարչութեան յոռի արարքներուն համար քուէ մը յաւելու իրմավ . ի՞նչ վախս պիտի ունենայ Վարչութենէն , քանի որ իր կերածը Աղջին հացնէ իւր աշխատութեան փոխարէն , և ո՛չ թէ Վարչութեան : Եթէ պատահի խել որ նեղուի Վարչութենէն կամ թէ ըսենք յանիրաւի պաշտօնանի լինի , իրաւունք տալու է իրեն որ իւր

սլաշտօնանկութիւնը իմադիր ընէ և ֆողովայս
առեւանը հանէ : Ուրեմն ես կառաջարկեմ խըն-
դիրը այս տեսութեամբ քուեի դնել :

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ Ն. ԷՅ. — Ես յարդելով
ընտրելոյն արժանիքը , լոել ուզոծ էի , բայց
քանի որ Փափառղեան էֆէնտի սկզբունքի խըն-
դիր մը յարոյց , ես ալ կստիպուիմ խօսիլ : Մեր
Ազգային Սահմանադրութիւնն թէև այս մասին

լոռութիւն կը պահէ , բայց համազգային օրէնք
մը կայ՝ զոր պէտք է յարգեմք : Երեսփոխանք
ոլէտք է ազատ մարդիկ լինին . երբ երեսփո-
խան մը ամսականաւոր պաշտօնեայ է միան-
գամայն ; չը կրնար իւր երեսփոխանական պաշ-
տօնը՝ առանց նկատումի խղճի մտօք կատա-
րել : Յսմանեան Երեսփոխանական ժողովոյն
մէջ ալ այս օրէնքն ընդունուեցաւ : Երբ ընտ-
րեալ մ'ամսականաւոր պաշտօնեայ էր , կամ
իւր պաշտօնէն պէտք էր դադարիլ՝ կամ ե-
րեսփոխանութենէ : Ուստի , կը կրկնեմ , յար-
գելով ընտրելոյն՝ Պարոնեան էֆէնտիլ արժա-
նիրը , և կառաջարկեմ որ ամսականաւոր պաշ-
տօնեայք երեսփոխան չընդունուին :

ՓԱ.ՓԱ.ԶԵ.Ա.Ն Ս. Է.Յ. — Ա/ասլ է. Տէրու
թեան օրէնքը մերինին հետ չը կրնար բար
դատուիլ : Արդարեւ , ո՞վ կանուանէ Տէրութեա
պաշտօնեայները . — Սուլթանը : Ո՞վ պաշտօ
նանիկ կընէ զանօնիք . — դարձեալ Սուլթանը
Բայց մերն այնպէս չէ . Երբ պաշտօնեայ
յանիրաւի պաշտօնանիկ ըլլաց , կրնայ Ժողովո
դիմել , հաստացում և իրաւոնք պահանջել
իմ խօսքերս չեն հակցուած : Ես կըսեմ թէ
երբ պաշտօնեայ մը արժանեաց տէր է , պէտ
չէ արդիլուի երեսփոխան լինելէ : Աղգէն ա
սական ոնեցող երեսփոխան մը Վարչութեա
իամ հակառակ ոլիսի լինի կամ կողմնակից
Երբ Վարչութեան արարքը բնապատէ , ա
տի ըսեմ ես . ահա մարդ մ'որ ամսականաւ
պաշտօնեայ լինելով հանդերձ , իր Երեսփոխ
նական պարտաւորութիւնքը խղճի մտօք կը կ

տարէ . ահաւ արժանեաց տէր մարդ : Բայց երբ
զՎարչութիւնը խնկարկէ , յայնժամ կը հար-
ռւածեմ ես զայն՝ ըսելով , դու արդէն վարձ-
եալ ես Վարչութենէն : Երբ նա ազատ խօսի ,
Վարչութիւնը չը սկսով կրնայ դադրեցնել զայն
իւր պաշտօնէն , զի նա տարիներով ծառայեր
է Աղդին և որդիւնք ցուցուցեր . եթէ անար-
ժան էր , սկիզբէն պէտք չէր պաշտօն յանձ-
նել նմա :

ՄԵՐ Ազգին վիճակը տէրութեան հետ
բաղդատել չէ կարելի . Արբազան Պատրիարքը
շը կրնար այսօր պաշտօնեայ մը ձամքել , եթէ
նա ծուլութեան , անհաւատարմութեան կամ
նմանօրինակ յանցանք մը գործած չէ . բայց
Առլիթանը վեհապետ է և ամեն ուղածը կըր-
նայ ընել :

20366P. — $\varphi_{m\zeta'}$, $\varphi_{n\zeta'}$

ԱՏԵՆԱՊԵՏ էթ. — Ինչպէս իմացար, ընտրեալը՝ Երեսփոխանական պաշտօնն ընդունած կամ չընդունած լինելը յայտնելու համար, պայման մը կը դնէ, այսինքն կուզէ գիտնալ թէ՝ ամսականաւոր պաշտօնեայք Երեսփոխան պիտի կրնա՞ն ընդունուիլ թէ ո՞չ։ Ուստի նախ այս խնդիրը քուէի պիտի դնեմ։

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Մ. Էֆ. — Նախը ընտրութեան
օրինաւորութիւնը պէտք է քուէի գնել:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Այդ վերջը՝ նախ պաշտօնէից երեսփոխան ընդունուիլը կամ չէ դունուիլը բռնէի ալիտի դնեմ:

ԵՔՍԵՐՁԵԱՆ Տ. ԷՅ. — Այդ սկզբունքը
արդին լուծուած է . այդ մասին քուէարկու
թեան ալ հարկ չկայ :

ԱՏԵՇԱՊԵՏ ԷՅ. — Պէտք է օրէնք լինի
Արեմն ով որ կընդունի թէ ամսականաւ

սպաշտոնեայ մը եթէ արժանեաց տէր է կը քայլած միանգամայն երեսփոխան լինիլ, իւր ձեռքը վեր վերցնելու չնորհ ընէ :

ԳԱՐԱԳԱՇԵՍԱՆ Ն. Էֆ. — Քանի որ արժանեաց տէր լինելը պայման կը դնէր, ես աւքուէի կը մասնակցիմ :

Հետեւաբար քուէի դրուելով՝ միաձայն հաւանութեամբ ժողովը կը նորին թէ՝ ամսականաւոր պաշտօնեայ մը կրնայ նաև երեսփոխան լինիլ, եթէ արժանեաց տէր է :

Ապա Ատենապետ էֆէնտին կը յացտնէ թէ՝ Անդրիանուազօլոսոյ ընտրութեան տեղեկացիրը քուէի պիտի դնէ :

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Մ. Էֆ. — Ի՞նչպէս քուէի պիտի դնէր, քանի որ չեմք գիտեր թէ Պարոնեան էֆէնտի երեսփոխանութեան պաշտօնը կը նորին թէ ո՛չ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Մեր կը քուարկեմք, ընտրեալը եթէ կուղէ՝ կրնայ հրաժարիլ:

Հետեւաբար, Անդրիանուազօլոսոյ ընտրութեան տեղեկագիրն ալ քուէի դրուելով, ժողովը միաձայնութեամբ կը նորին դոյն, և Ատենապետ էֆէնտի երեսփոխան կը չՌԱԿէ Յակոբ էֆէնտի Պարոնեան :

Տեղեկագիր Քարակեօմրինի

Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հայր Նախագահ Ազգային Վարչութեան Պատկ. Խորհրդոյն .

Զեր Ամեն, Սրբազնութեան 203 թը.

ւահամար և ապրիլ 17 ամսաթիւ հրամագրոյն համեմատ, Պարակէօմրիւկ — Սալմաթօմրուք թաղիս հրաժարեալ և դադարեալ երկուց երեսփոխանաց տեղ նորոդ ընտրութեանն համար, երեսփոխանական Ընտրող. ժողով կազմելով, ընտրական նախապատրաստութիւններէ յետոյ, 10 Մայիս կիրակի օրն քուէարկութիւն և քուէհամարի գործողութիւնը կատարեցինք թաղ. Խորհրդարանին մէջ իներկայութեան ժողովրդեան :

Քուէարկութեան մասնակցեցան 34 ընտրողք՝ անձամբք, և 40' նամակօք, ընդամենը միայն 91 թաղեցի ընտրողք, և բացարձակ առաւելութեամբ Ազգ. Երեսփոխան ընտրեցան, Մեծ. Տեարք՝ Կարապետ Յ. Փանոսեան (Խմբագիր) 87 Յովհաննէս Թորոսեան (ի Պէպէք) 83

Ամեն. Հայր Սրբազն, նորընտիր երկուց երեսփոխանաց յանձնառութեան դրերն, ընդ տեղեկագրոյն, Զերումգ Սրբազնութեան մատուցանել փութալով, կը մնամք :

Ամենախորին յարդանօք ի դիմաց Երեսփ. Ընտրող. ժողովոյն
Նախագահ

Կարապետ Եպիս. Սերովիեան
Ատենապիր Ատենապետ
Մելրոն Հ. Տկօմէկեան Յակոբ Սարգիսեան

14 Մայիս 1881 Պարակէօմրիւկ

Յանձնառագիրը ընտրելոց

Սրբազն Հայր .

Այսօր Մեծ. Պետրոս էֆէնտի Զը.

պուրճեան և Յովհաննէս էֆէնտի Գալֆանի պատգամաւորութեամբ խրկելու շնորհք ըրած սիրոյ և շնորհաւորութեան նամակնիդ առի :

Սրբազն Հայր, մեծապէս շնորհակալ եմ որ Զեր Գամբակէօմրիւկի և Սալմաթօմրուքի մեծապատիւ ժողովուրդը, իմ անարժանութիւնս, Ազգային Երեսփոխանութեան վսեմ պաշտօնին արժանի դատեր, Զեր Սրբազնութիւնն ալ այն մասին խնդութիւն և լիովի վստահութիւն և համակրանք յայտներ, և յիշեալ մեծապատիւ էֆէնտիներն ալ, նոյն պատիւն ու շնորհաւորութիւնն ինձ հազորդելու համար, մինչև տպարան դալու բարեհաճեր են :

Սրբազն Հայր, որչափ որ բաւական տարիներէ ի վեր, Երեսփոխանական ծանր և փափուկ պաշտօնը խղճի մոռք կատարելով սիրելի ազգերնուս ծառայելի լու անկարելիութիւնը տեսած, հրաժարած, և մի միայն հեռուէն ցաւեր և դիտողութիւններ յայտնելով բաւականացած եմ, բայց որովհետև շատ մը բարեկամներս, Ազգային ժողովին մէջ մը տնելով ծառայելու աշխատիլս խրատած և խնդրած են, և որովհետև դուք ալ նոյնը պահանջած էք, միանդամ ևս նոր ծառայութեան փորձ մը փորձելու նպատակաւ կը նորունիմ խոնարհարար դոյն պատիւն որով շնորհք ըրեր էք զիս պատուելու :

Զերումգ սրբազնութեան օրհնութիւնը ցանկացող
Խ. Ծ.

Կարապետ Յ. Փանոսեան

1881 Մայիս 11 Գալաթա

Դերապատիւ Սրբազն Հայր
Նախագահ Ընտրող. Ժողովոյ

Պատիւ ունեցայ ընդունիլ Զեր Սրբազնութեան 40 մայիս թուագրեալ պատուական նամակը, որով Պատ. Թաղեցւոյդ կողմանէ երեսփոխան ընտրուիլս ինձ ծանուցանել կը բարեհաճի :

Խորին շնորհակալութիւնս մատուցանելով այն վստահութեան և համակրանաց ցոյցին. զոր Պատ. Թաղեցիքինձ յայտնել բարեհաճած են, կը փութամներկայիւս իմացնել և իմ յանձնառութիւնս :

Հաճեցէք Հայր Սրբազն ընդունիլ յարգանացս և մեծարանացս հաւաստին

Զերումգ Սրբազնութեան

Խ. Ծ. և Ազգիս անձնուէր

Յովհաննէս Թորոսեան

Կ. Պոլիս 13 Մայիս 1881

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ.—Կառաջարկեմ որ միայն Փանոսեան էֆէնտիին յանձնառուազիրը կարդացուի :

ԱՅՆԵՐ.—Ռէ, ո՛չ, Հարկ չկայ :

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Մ. Էֆ.—Գիշ մառաջ որոշեցինք որ յանձնառուազիրք՝ առանց ընթերցման առենազրութեան մէջ անցնին. Փանոսեան էֆէնտիին յանձնառուազիրը բացառութիւն չէ կարգ մնել, եթէ կարդալ հարկ է, պէտք է միւս ներունն ալ կարդալ :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ.—Բացառութիւն ըլլա-

ըսվ, Փանոսեան էֆէնտիի յանձնառապիրը կարգացուելու է . որովհետև նա ժողովոյս դէմ խել մը հրատարակութիւններ ունի հրատարակին վրայ . ոլէտք է տեսնենք թէ ի՞նչ դաւանութեամբ կընդունի այժմ երեսփոխանութիւնը և թէ արդեօր իւր գլածներն յետս կը գոչք :

ՀԱՅՆԵՐ. — Լաւ, լու, կարդացուի

Հետևաբար Ատենադպիր էֆէնտին կընթեռնու փանոսեան էֆէնտի յանձնառապիրը :

ՀԱՅՆԵՐ. — Լաւ է, լու է :

ՓԱ.ՓԱԶԵԱՆ Ս. ԷՖ. — Քանի որ պատիւ կը համարի ինք երեսփոխան լինելը, մեք ալ կը վաւերեմք զինքը :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՖ. — Յայտնի կերւի թէ Փանոսեան էֆէնտի ժողովոյ նկատմամբ իւր ունեցած կարծիքներն փոխած է . ուստի կընդունիմք զայն իրր երեսփոխան :

Ատենապետ էֆէնտին քուէի դնելով միաձայնութեամբ կընդունի Գալակէօմը կիւ ընտրութեան տեղեկապիրը :

Հետևաբար Ատենապետ էֆէնտի երեսփոխան կը ՀՌՀԱԿԵ,

Կարապետ էֆէնտի Փանոսեան
Յովհաննէս * Թորոսեան

Տեղեկագիր Խասզիսիլի

Ամեն. Սրբազն Պատրիարք Հայր .

Խասդիւղի վեց երեսփոխաններէն մահուամբ և հրաժարմամբ երեք պակա .

սելոց տեղ ուրիշ նոր Յ երեսփոխանաց ընտրութեան համար Զերդ Բարձր Սրբազնութեան կողմանէ 203 համարաւ և 17 ապրիլ 1884 թուականաւ զրկուած հրամանագրին և ընտրական հրահանգացը համեմատ, Ընտրող ժողով կաղմուելով հարկ եղած ընտրողաց և եռապատիկ թուով ընտրելեաց ցանկերն պատրաստելէն, ի տես հասարակութեան դրուելէն և լրագրաց մէջ ծանուցմամբ հրատարակուելէն վերջը, թէպէտև քըւէարկութիւնը կատարեց յ3 Մայիսի, Ս. Ատեփաննոս Եկեղեցոյն մէջ, ի ներկայութեան յատուկ քննչաց և ժողովը եան : Սոյն քուէարկութեան ընդ ամենը 46 քուէարկու ընտրող մասնակցեցան, 41 ը անձամբ և 5 ը նամակաւ, սակայն բացարձակ առաւելութեամբ ոչ ոք ընտրուելով, ըստ օրինի առաւելագոյն քըւէ ստացողներէն կրկնապատիկ թուով նոր ընտրելեաց ցանկն պատրաստուելէն վերջը համեմատական քուէարկութիւն կատարուեցաւ հետեւեալ կիւրակէ օրը ի 10 Մայիսի :

Այս անդամ սոյն երկրորդ քուէարկութեան մասնակից դժնուեցան 65 քըւէարկուք 44 ը անձամբ և 24 ը նամակաւ, Քուէհամարը կատարուելով ի ներկայութեան Ընտրողական ժողովոյ և ժողովրդոց, բացարձակ առաւելութիւն ստացան՝

ՄԵծ. Ռուբէն էֆէնտի Պուլկուրեան 55
» Սերովիէ » Ազնաւուր 45
» Ռէթէոս » Թադէոսեան 44

Հետեւաբար վերոյիշեալ երեք անձինքն՝ ըստ օրինի և ըստ տրամադրութեան ընտրական հրահանգի՝ Ազգ. Երեսփոխան ընտրուեցան :

Ընտրողական ժողովս, սոյն ընտրութենէ յետոյ նորոգ ընտրելոց դիմելով արդէն նոցա հաւանութիւնը ստացած է, որոնք յանձն կառնեն կառնեն ստանձնել սոյն պաշտօն՝ ըստ դրաւոր յայտարարութեանց՝ որք աստ ներփակեալ են :

Նաևս պարտ կը համարիմք մեղյայտնել աստանօր, թէ առաջին և թէ երկրորդ քուէարկութեան միջոցին և թէ վերջը որ և իցէ դիտողութիւն և գանդատ տեղի ունեցած չէ, ոչ ընտրողաց և ոչ թաղեցւոց կողմանէ :

Ուստի պատիւ ունիմք ներկայ տեղեկագիր ընդ որ և նշանակեալ գրեանք Զերդ Բարձր Սրբազնութեան զրկել առի լրումն պաշտօնի Ընտրող ժողովոյս :

ՄՆԱՄ Զերդ Բարձր Սրբազնութեան
Ամենախոնարհ ծառայք
Նախագահ Ընտրող. ժողովոյ
Գրրգոր Եպիս. Տ. Պողոսեան
Վ. Ատենագլուի Ատենապետ

Համբարձում Սումուեան Եղիա Շահպազեան
18 Մայիս 1884 Խասդիւղ

Յանձնառազիրք ընսրելոց.

Գերապատիւ Հայր

Պատիւ ունեցայ ընդունիլ օրհնագիծ նամակ Գերապատութեան Զերոյ որ ի 10 ներկայ ամսոյ, որով Ընտրողական ժողովոյ կողմանէ պաշտօնապէս կը ծանուցանէք որ Խասդիւղի վեց երեսփոխանաց մին վախճանմամբ և երկուքը հրաժարմամբ պակսած լինելով, կիւրա-

կէ օր տեղի ունեցած քուէարկութեամբ Խասդիւղի Պատուարժան թաղեցիք զիս Ազգային երեսփոխան ընտրած են :

Զերդ Գերապատութեան այս յայտարութիւնը լուրին չորհակալութիւնս յայտնել Խասդիւղի Պատուարժան թաղեցւոց, որք արժան համարեցին նուաստս պատուել ներկայ ընտրութեամբ :

Թէպէտև անբաւական կը տեսնեմ անձս այս դժուար և փափուկ պաշտօնին, բայց Խասդիւղի Պատուարժան թաղեցւոց համակրական ցոյցը ինձ քաջալը ունենալով, պատիւ կը համարիմք ինձ սոյն ընտրութիւնն և ծառայել աղդին ըստ իմ կարողութեան :

Կաղաչեմ, Գերապատիւ Հայր . ընդունիլ հաճեցէք խորին յարդանացս և յաւետ մեծարանացս հաւաստին :

Խոնարհ ծառայ

Ուուբէն Պողոկուրեան

Խասդիւղ 12 Մայիսի 1884

Սրբազն Հայր

Ի պատասխանի Զերդ Սրբազնութեան չորհակից դրութեան, զոր՝ ամսոյս 10 ին թուականաւ՝ չորհ ըրեր, և՝ ի դիմաց Պատուարժան Ընտրողական ժողովոյդ պատգամաւոր կանգնալ Մեծապատիւ Շահպազեան էֆէնտիի ձեռօք՝ նուաստիս ուղղեր էիք, յանձնարարելով որ ընդունիմ աղդասէր թաղեցիներուդ երեսփոխանութեան բարձր պաշտօնը տանիւ յառաջի Պատկառելի Ազգային ժողովոյ պատիւ ունիմ հաղորդել, ներ-

կայիւս թէ՝ ինչպէս որ արդէն ծանուցի
մեր Աղնիւ Պատգամաւոր էֆէնտիին՝
անձնական տկարութեանս՝ փաստաքա-
նական գործերս՝ Դատական Տեսչութեան
բաղմաթիւ զբաղմունքն , և օրինական
հաւաքածոյի մը խմբագրութիւնը՝ չա-
փաղանց աշխատութեանցս տեղի տալով,
այդ աղգային բարձր պաշտօնը ևս միա-
տեղ և արժանաւորութեամբ տանելու
անկարող լինակի մը մէջ եմ :

Սակայն Արբաղանիդ ջերմագին յանձնագիրն , և Մեծապատիւ Շահպաղեան էֆէնտիին բարեսիրտ թախանձանաց խոնարհելով՝ որոշեցի առժամեայ պայմանաւ ստանձնել սոյն պաշտօնը :

Աւստի խնդրեմ Սրբազան Տէր , որ
բարեհաճիք չնորհակալեացս թարգմանն
լինիլ առաջի Մեծապատիւ ընտրողացս ,
նաև թաղիդ Յարդի ժողովրդեան , ո-
րոնց , և Սրբազանիդ պատուիրանաց
սպասելով , մնամ ակնտծանօք և համ-
բուրիւ Սուրբ աջոյդ

P. 10.

Ս. Ազնաբեկ

Գերապատիւ Սըբաղան Հայր նա-
խադահ Ընտր. ժողովոյ

Ի պաշտօնէ ինձ կը ծանուցանէք թէ
խասդիւղի Մեծ. ընտրողք քուէից բա-
ցարձակ առաւելութեամբ զիս երեսփո-

լսան ընտրելով՝ պատռեր են, և ընդ-
նմին կը յարէք թէ զայդ պաշտօն ըս-
տանձնելոյ մասին հաւանութիւնս՝ ըստ
օրինի գրաւոր պարտիմ մատուցանել
ջեր Սրբագնութեան :

Սբրազայն Հայր . կը բաղձայի որ
այդ փափուկ ու բարձր պաշտօնին՝ քան
զիս արժանաւոր ոք կոչուէր , որ աղ-
դին առաւել օգտակար լինէր : Եւ սա-
կայն քանի որ Մեծ. Ընտրողք զայդ
պաշտօնն ինձ հաւատալ կամեցեր են .
ինձ ուրիշ բան չմնար ընել , եթէ ոչ ի-
րենց առ իս ցոյց տուած համակրանաց
համար՝ զիմ շնորհակալիքներ արտա-
յայտելով ըստ իմ կարի ազդին օգտին
ծառայելու աշխատիյ :

Որով մնամ Զերդ Սրբազնութեան
Սրբոյ աջոյն համբուրիւ

Ակրես Թաղեռութան

1884 մայիս 15 իսասդիւղ,

ԶԱՅՆԵՐ — Ա/ԹԱԼ է . Ազնաւորեան է .
Փէնտի կարինէն ալ ընտրուեր է և սյա վեր-
ջին ընտրութիւնն բնդուներ է :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Ախալ չէ, մենք այս
ընտրութիւնը նախ կը վաւերացնեմք, երբ
Կարնոյ տեղեկագիրը կարդացուի և Փողովն
նոյն ընտրութեան տեղեկագիրն ևս օրինաւոր
դառելէ Ետքը զայն ալ վաւերացնէ, վեր-
ջը կը հարցունեմք Աղնաւորեան էֆենտիի

թէ ո՞ր ընտրութիւնը կընդունի , գուցէ Ժո-
ղովը Կարնոյ ընտրութիւնը օրինաց համա-
ձայն չգտնելով բեկանէ : Ես ալ երկու տեղէ
ընտրուած էի , բայց վաւերանալէս վերջը մէ-
կէն հօաժարեցայ . այս է օրէնքը :

Աւրիշ զիտողութիւնն չլինելով՝ Ատենաս
պետ է Փէնտին քուէի կը դնէ Խասդիւղի տե-
ղեկագիրն որ միաձայնութեամբ Կընդուհնուիփ
Փողովէն :

Հետևաբար Ատենապետ է Փէնտի Երես-
փոխան ՀՈՀԱԿԵՑ

ԱԵՐՈՎՐԵ	ԷՓԵՆԹԻ	ԱՂՆԱԼՈՐԵԱՆ
ՋՈՒՐԵՆ	»	ՊՈՎԼԻՇՈՐԵԱՆ
ՌԵԲԵՇՈՎ	»	ԹԱՐԵՇՈՎԵԱՆ

Տեղեկագիր Եյուպի

Ամենապատիւ Տ. Տ. Ներսէս Սըբա-
դան Պատրիարք Հայու,

Ըստ հրամանի Զերդ բարձր Սրբազ-
նութեան Է. յուպի Ա. Եղիա և Ա. Աստ-
ուածածին միացեալ թաղիս երեսփոխա-
նական քուէհամարն կատարուելով 62
քուէէն 23 քուէ եկաւ, որմէ 16 քուէ
բացարձակ առաւելութեամբ աղիւսա-
դործ Եղիա էֆ. Շահպազեան ընտրուած
ըլլալն Զերդ Սրբազնութեան կը յայտ-
նեմ:

Մնամ Զերդ Արբաղնութեան

Նախագահ Ընտ. Ժողովոյ Յարուբիսն Եպիս. Յովիաննեկան

19 Մայիս 1881 Էջուայ Ա. Եղիա

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷԹ. — Ինչպէս կը տեսնէք
Արշոթեան ծանօթազրէն, ընտրեալը՝ Եղիա
Ֆէնտի Շահպաղ, օտար տէրաթեան Հարա-
ռակ է եղեր, ուստի կարծեմ քուէի դնելու
արդի չլաց, վասն զի օրինաց դէմ է :

Հետեաբար ժողովը ԿԸ ՄԵՐԺԵ էյուսի
ընտրութիւնը , և նոր ընտրութեան ձեռնար-
կելու համար Դիւանին կը յանձնաբարէ որ
ծանուցանէ Վարչութեան :

Տեղեկագիր Գուզկունանոք եւ Խառնիկ
ՄիացԵալ թաղերու

Վեհաշնորհ Արքադան Հայր

2ԵՐ Բ:արձր Սրբազնութեան ապլիկ
17, ամսաթուով հրամանագրին համա-
ձայն միացեալ թաղիցս երկու երեսփո-
խանի նորոգ ընտրութիւնը օրինաւորա-
պէս հետեւեալ կերպիւ կատարուեցաւ
որոյ արդիւնքը կը փութամք այսու տե-
զեկագրով ներկայել 2ԵՐԴ Սրբազնու-
թեան :

Նախ և առաջ թաղ. Խորհրդոյ ինը
անդամոց հետ եօթը պատուարժան թա-
գեցիք ի ժողով հրաւիրելով Ընտրողական
Ժողովս կազմուեցաւ, և Ապրիլ 26 կիրակի
օրն Ընտրողական Ժողովս առաջին նիստն
ընելով իւր դիւանը կազմելէն վերջը՝
միացեալ թաղիցս երեսփոխանական ընտ-
րողաց ցանկը պատրաստեց մասնաւոր
խնամօք, և ընտրելի երկու երեսփոխա-
նի համար ռապոտնի քուէառեւթեամա

Եռապատիկ ցուցակն ալ պատրաստելով
երկուքը մէկէն հանդերձ կարեոր ծա-
նօթութեամբք ի տես ժողովրդեան կա-
խել տուաւ մէկ օրինակ Քուզկունճուկ
եկեղեցւոյ բակը՝ և մէկ օրինակ Խճա-
տիէի գպրոցի գուռը, և մասնաւոր նա-
մակներով ընտրողք համօրէն քուէարկու-
թեան հրաւիրեց Մայիս 10, կիրակի օրը
ժամը 2էն մինչև 4. նոյն օրն ընտրողական
ժողովն երկրորդ նիստն ընելով եկած քը-
ւէներն ընդունեց կնքուած քուէտուփի
մէջ, և պայմանեալ ժամուն քուէհամարի
ձեռնարկեց. անձամբ քուէ բերողները
քուէնին քուէտուփը ձգեցին և քուէար-

կուաց ցանկին մէջ իրենց խանուան առջին ստորագրեցին՝ նամակաւ քուէ զրկողներն ատենադպրի ձեռօք նշանակուեցան ցանկին մէջ՝ վերջը քուէտուփը բացուելով ինկած քուէներն ցանկին հետ բաղաւտելով ճիշտ գտաւու՝ և միացեալ թաղիցս 400 ընտրողներէն միայն 198 քուէ եկած ձգուած էր քուէտուփը, և քուէհամարը կատարուելով մինակ բացարձակ առաւելութեամբ ընտրեալ երեսփոխան գլութեան Գրիգոր էֆէնտի ներսէսեան քուէ 146, և համեմատական քուէ ստացողներէն միայն առաւելագոյն քուէ ստացող էին Յարութիւն էֆէնտի Սահակեան քուէ 94, և Մկրտիչ էֆէնտի Մէզպութեան քուէ 67, այս արդիւնքը ևս ընտրողաց դարձեալ մասնաւոր նամակներով Մայիս 17. կիրակի օրուան համար կրկին քուէարկութեան հրաւէր կարդացուեցաւ յիշեալ երկու առաւելագոյն քուէ ստացողներէն մէկը միայն ընտրելու պայմանաւ, և յիշեալ օրն ընտրողական ժողովը երրորդ նիստ ընելով ընդունեց վերոյիշեալ կանոնով նամակաւ և անձամբ եկած քուէներն որոց թիւն էր 254, ուրոշեալ ժամուն քուէհամարն կատարուեցաւ և արդիւնքն Մկրտիչ էֆէնտի Մէզպութեան քուէ 199, Յարութիւն էֆէնտի Սահակեան քուէ 55, սոյն բաժնուած քուէներէն յայտնուեցաւ որ Մըկրտիչ էֆէնտի Մէզպութեան երեսփոխան ընտրուած էր:

Այսպէս միացեալ թաղիցս ընտրութիւնը օրինաւորապէս կատարուելով կը փութամբ յայտնել Զեր Բարձր Սրբակ նութեան որ Գուղկուննուք և ինատին միացեալ թաղիցս օրինաւոր նորորդ ընտրեալ Ազգային երկու երեսփոխաններն

են՝ Մեծապատիւ Գրիգոր էֆէնտի ներսէսեան և Մեծապատիւ Մկրտիչ էֆէնտի Մէզպութեան՝ որ իրենց հաճութիւննին ևս ստանալով յանձնառագրերն ներփակեալ կուղարկեմք՝ և սոքա երկուքն ալյայտնի է որ Ազգասէր և Ազգային գործոց հմուտ անձինք ըլլալով՝ կմնայ Զեր Բարձր Սրբակնութեան ներկայել Ազգային ժողովոյ այս ընտրութեան տեղեկաց գերը

Որով մնամք

Զեր Բարձր Սրբակնութեան
Ն. ծառայյը

Ի դիմաց Ընտրողական ժողովոյ
Նախագահ

Գրիգոր քննի. Սերեան

Ատենապահիր Ատենապետ

Յակոբ Չարազիեան Յով. Ազնաւորեան

22 Մայիս 1881

Յ սննառազիրը ընտրելոց

Արժանապատիւ Հայր Նախագահ
Ընտր. ժողովոյ Գուղկուննուք և ինատին միացեալ թաղիցս:

Միացեալ թաղիցս կողմէն Ազգային Երեսփոխան ընտրուիլ ծանուցանող Զեր Արժանապատութեան Մայիս 17 ամսաթուով նամակն ստացայ:

Պատուարժան թաղեցւոյ քուէարկութեան արդիւնքը նկատելով իրեն հաւաստիք իրենց առիս ունեցած վստահութեան, կը փութամ ներկայիւս յայտնել սոյն Ազգային պաշտօնն ընդունած

ըլլալս, աղաջելով միանգամայն որ բարեհաճիք տեղեկագրել առ որ անկ է:

Մնամ

Արժանապատութեան Զերում

Խ. Ծ.

Ն. Գրիգոր Ներսէսեան

20 մայիս 1881

ինատիէ

Աւագապատիւ Տ. Հայր,

Զեր Տ. Հայրութեան կողմէն երէկուան հրաժարագիրս չընդունուելով՝ հարկեղաւ ինձ խոնարհիլ պատուարժան թաղեցւոյ կամքին առջև, Ազգ. Երեսփոխանական պաշտօնին լուծն ընդունելով՝ Համբուրիւ աջոյդ եմ

Մնալով ի համբոյը

Աջոյդ օծելոյ

Խ. Ծ.

Մկրտիչ Ս. Մէզպութեան

19 Մայիս 1881

ինատիէ

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Գուղկուննուգ և ինատիէ միացեալ թաղերը 400 ընտրուունեցեր են. քանի տուն կայ այդ թաղերուն մէջ որ այշամ է այնպէս աւարտէ» . Այլ ես աւելորդ է այս մասին զիտողութիւն ընել:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Է. Ֆ. ԱՅ. ՌԱՅ. 500 տուն կայ. բայց անպաշտօն կերպով կըսեմ զայս:

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Անցեալ նստին 75 դուրուշի խնդիրն ծագեցաւ, և ու

րոշ վճիռ մը չկրցաւ առնուլ. Կը 75 զուրուց տուրքը հմատ բռնենք, արդեօք սիստի կըրնանք 400 ընտրող գտնել:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Է. Ֆ. ԱՆԳԱՋ. — Անցած նստին ուղղուեցաւ որ Վարչութիւնն իւր զիտցած և ալըսած կերպով աւարտել տայ ընտրութիւնները. ուստի այս մասին այսօր զիտողութիւն ընելու իրաւունք չունիմք :

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Անցած նստին ըստեցաւ թէ՝ այն անձը որ արժանիք ունի, բայց 75 դուրուշի տուրքը չէ կարողվը մարել, ալէտք է տայ իւր քուէն: Այլ ես չեմ հարցներ թէ 500 տան մէջ 400 հոգի 75 դր. տուրք վճարելու կարողութիւն ունեցող կայ թէ ոչ, ոյլ կը հարցնեմ թէ ինչ հիման վրայ որ ուրիշ թաղերու մէջ կատարեցան ընտրութիւնը, մի և նոյն կերպով կատարուելու էր նաև այս միացեալ թաղերուն մէջ: Վարչութիւնը չէր կարալ, կարծէմ, իւրաքանչիւր թաղի տարբեր տարբեր հրահանգներ տալ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Է. Ֆ. ԱՅ. ՌԱՅ. մասին այս մասին երկայն վիճարանութիւն մը մինել յետոյ, մեծամասնութեամբ հետեւեալը որոշուեցաւ. « Ճողովը Վարչութեան իմաստութեանը կը թողու ընտրութեանց գործը, որ ինչ կերպով որ սկսած է այնպէս աւարտէ» . Այլ ես աւելորդ է այս մասին զիտողութիւն ընել:

ԶԱՅՆԵՐ. — Խնդիր չկայ, աւելորդ է վիճարանութիւնը:

ԱՄԵՆԱՊԵՏ Է. Ֆ. ԱՅ. ՌԱՅ. Դուրուշի կայ անպաշտօն տեղեկագրել մեծամասնութեամբ կընդունելի ժողովէն:

ՀԵՏԵՎԱՐԱՐ ԱՄԵՆԱՊԵՏ Է. Ֆ. ԱՅ. ՌԱՅ. փոխան կը չի 2ԱԿի:

Մկրտիչ էֆէնտի Մէջալուրեան
Գրիգոր » Ներսէսեան

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Նշանակեց զիս յանուանէ, ևս հակառակ եմ այս որոշման:

Տեղեկագիր Պեղիկրաշի.

Ամենապատիւ Սրբաղան Տէր

Նախադահ Ազգային Վարչութեան

Ըստ հրահանդի Բ. Սրբաղնութեանդ որ ի 27 Ապրիլ, նոյն ամսոյ 26 ին ընտրողական ժողով կազմուելով, Սահմանադրութեան 65, 66, 67 և 68 րդ յօդուածոց տրամադրութեան համաձայն ընտրութեան ձեռնարկուեցաւ: Քուէարկութիւնը կատարուեցաւ, Մայիսի 10 րդ կիւրակէ օրն . 74 ընտրողներէն միայն 31 հոգի մասնակցեցան քուէարկութեան, յորոց 23 անձամբ և 8 նամակաւ բացարձակ առաւելութիւնն էր 16 զոր ոչ ոք յընտրելեաց ստացած լինելով, հարկ եղաւ երկրորդ քուէարկութիւն կատարել առաւելագոյն քուէատացող հետեւեալ երկու էֆէնտիներուն վրայ:

Յովհաննէս էֆ. Պ. Քէրէստէնեան 43
Վարդան » Պապիկեան 6

Ամսոյս 17 րդ կիւրակէ օրն երկրորդ քուէարկութիւնն կատարուեցաւ, այս անդամ 35 հոգի մասնակցեցան քուէարկութեան յորոց 28 անձամբ և 7 գրիվ, ասոնցմէ զեղչուեցան ըստ օրինի երկու քուէարկութիւնն էին և մէկ

քուէ որ ստորագրութիւն կը կրէր: Աւատի քուէից թիւն իջաւ 32 ի, և արդիւնքն եղաւ հետեւեալն:

Յովհաննէս էֆ. Պ. Քէրէստէնեան 22
Վարդան » Պապիկեան 10

որով թաղիս բնակիչներէն Մէծ. Յովհաննէս էֆէնտի Պ. Քէրէստէնեան՝ ընտրուեցաւ օրինաւորապէս նրեսմիխան թաղիս մերոյ, որն որ բարեհաճեցաւ ազգասիրաբար ընդունիլ սոյն պաշտօն: Ընտրող. Ժողովս կը փուլամ յաւելու առաջ տեղի ունեցած քուէարկութիւնը մէկ ընտրելեաց տեղուուց կողմանէ:

Զսոյն տեղեկագրելով Ամենապատիւ Տէրութեանդ ի վաւերացում,

Մնամք ամենախորին յարդանօք ի դիմաց Ընտր. Ժողովոյ

Նախադահ

Խորէն Արքեպիսկոպոս

Ատենադպիր Ատենապետ

Մ. Հիւտավերտեան Գեորգ Արալըմձը օղու

Յանձնառազիր ընտրելոյն .

Գերապատիւ Սրբաղան Հայր,

Բարձր Սրբաղնութեանդ 17 Մայիս թուականաւ գլութիւնն ընդունելու պատիւն ունեցայ, որով թաղիս երեսփոխան ընտրուած լինելս յայտնելով հաւանութիւնն կը պահանջէք:

Ենորհակալութիւնո յայտնելով ա-

մեն անոնց որք իրենց քուէովն պառուած ես զին, ներկայիւս կը փութամ յայտ առնել Գեր. Տէրութեանդ որ թէպէտ և անբաւական սոյն ամենափափուկ պաշտօնին, սակայն յօդուտ Ազգիս իմովանըն աշխատակից գտնուելու յուսով:

Մնամ Գերապատիւ Տէրութեանդ

Ամենախոնարհ ծառայ

Յ. Պ. Գերեստէնեան

1881 Մայիս 23 Պէշիկթաշ,

ՄԱԿՊՈՒԵԱՆ Հ. Էֆ. — Կուզնէմ հասկընալ թէ ի՞նչ իրաւամբ քուէին մէկը մերժերեն ստորագրութիւն կրելուն համար: Մարդ ազատ է իր քուէն սպահելու կամ յայտնելու: Ո՞վ կարգելու զին, երբ քուէս ուրիշին ցուցնեմ յրոմ որի քուէ տուած ըլլալս իմ ստորագրութեամբայց յայտելու:

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — Օրէնքը կը տրամադրէ որ քուէարկութիւնը գողտնի լինի:

ԵՔՍԵՐՁԵԱՆ Տ. Էֆ. — Խմ. յայտնելիքս զարմանք մ'է միայն: Պէշիկթաշի պէս թաղ մ'որ Հայոց զգացուն մասին մէկ թաղն է և ուր երկու երեք հարիւր տուն Հայ կայ, ինչպէս կը մինի որ այսչափ բիչ ընտրող ունենայ: Շիստուին ըսելով, անջուշու բանմը պիտի ըլլայ հոս և այս պատիւ չըներէր ընտրելոյն . չիստենի թէ ինչպէս համեր է ընդունիլ, ես ըլլայի ինկոյն ոլիտին հրաժարէի:

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — Այդ խօսքերուն բնաւ տեղի չկոյ: Ընտրութեան նկատմամբ թաղին մէջ վիտքութիւնն ընդունուելու է և կարի կարեւոր. պէտք է լսու շաղրութիւն ընեմք. թաղի մը մէջ թույլտուութիւն կը լինի և մինչև 400 ընտրող կելլէ. ուրիշ թաղի մը մէջ, որ բաղդատմամբ այն թաղին կը լինար անկէ տւելի ընտրող ունենալ հա-

եղեր. այս մասին սլէտք չէ խնդիր յուղել: Միայն թէ բան մը կայ այն ի նկատ առնելու է. երբ թաղի մը մէջ հակառակութիւն ըլլայ ընտրելեաց դէմ, այն տաեն քուէները կը բազմանան: Կերեւի թէ Պէշիկթաշի մէջ այս տեսակ բաներ չկան եղեր, և ով որ կանչուեր է այն քուէ տուեր է: Ընտրեալը, Քէրէստէնեան էֆէնտի աղնիու անձ մ'է. տատի մեր կը վաւերացնեմք զայն:

ԱՏԵՆԱԴՊԻՐ ԶՈՊԱՆԵԱՆ Մ. Էֆ. — Պէշիկթաշի ընտրութիւնը խիստ սահմանափակ կատարել տուաւ Ընտր. Ժողովը. դժգոհ սպարագայէն, շատեր՝ չուղեցին քուէարկութեան մամնակցիլ և շատեր ալ՝ մինչև իսկ չը զիջան բողոք բառնալու: Արդ քանի որ անցեալ նստին Վարչութեան իմաստութեան թողուեցաւ, ինչ կերպավ կատարել տայ ընտրութիւններն . ուրին հարկ չեմ համարիր այս մասին աւելի խօսվլ և կառաջարկեմ որ քուէի դրուի տեղեկադիրը:

ԱԱՅՆԵՐ. — Քուէ, քուէ:

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Խօսք կուղեմ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Եթէ կը ներէ Մատթէռ Ապրագն, քուէի սլիտի դնեմ:

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Վիճաբանութիւնը գոցելու մի աշխատիք, ասի Ազգ. Երեսփոխանութիւնն ժողովոյն վերակազմութեան խնդիրն է և կարի կարեւոր. պէտք է լսու շաղրութիւն ընեմք. թաղի մը մէջ թույլտուութիւն կը լինի և մինչև 400 ընտրող կելլէ. ուրիշ թաղի մը մէջ, որ բաղդատմամբ այն թաղին կը լինար անկէ տւելի ընտրող ունենալ հա-

կառակը կը պատահի : Կը տեսնեմ որ ամեն թաղի համար միօրինակ հրահանգ չէ զրկած վարչութիւնը : Մեղ եկած հրահանգը կը սէրթէ ըստ Սահմանադրութեան կատարեցէք քը-էարկութիւնը . մեր թաղն որ սովորաբար 300 ընտրող կունենար , 70 ի իջաւ այդ թիւը : Նոյնու Պէշիթաշի մէջ . բայց Գուղկունուք և Խատիէ այս հրահանգին հարկաւ ուշ չդնելով , 400 ի բարձրացեր է ընտրողաց թիւը :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Կը ցաւիմ որ անց- եալ նատին մէջ յուղուած խնդիր մը վերստին կը յուղէք :

ՄԱԿՊՈՒԼԵԱՆ Հ. Էֆ. — Ես ալ խօսք կուզեմ , առաջարկութիւն մ'ունիմ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Խօսք չեմ կրնար տալ կրնար ձեր առաջարկութիւնն յառաջային գո- րով բերել :

ՄԱԿՊՈՒԼԵԱՆ Հ. Էֆ. — Մատթէոս Ար- բազան ինձմէ ետքը խօսք ուզեց , անոր խօսք տուիր ինձ ինչո՞ւ չէք տար :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Դուք ետքը խօսք ու- զեցիք :

ԻԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Այսուուան համար ընտրութեան արգելք չեմ ուզեր ըլլալ բայց կառաջարկեմ որ այսուհետեւ այսպիսի անտեղութիւնը չը լինին :

ՄԱԿՊՈՒԼԵԱՆ Հ. Էֆ. — Մատթէոս ե- սի կուպոս նոր օրէնք չ'առաջարկեր , այլ տիրող օրինաց հաւատարիմ մնալ կառաջարկէ :

Աւրիւ դիտողութիւն չը մնելով , Ատենա-

պետ էփէնտին քուէի կը դնէ Պէշիթաշի ընտ- րութեանց տեղեկագիրը , որ՝ եղած դիտողու- թեամբ հանդերձ մեծամասնութեամբ կը ն- դունուի ժողովէն :

Հետեւարար Ատենապետ էփէնտի Երես- փոխան կը ՀՈՉԱԿէ

Յոլիաննէս էփէնտի Քէրէստէճեան :

Տեղեկագիր Բերայի

Ամենապատիւ Պատրիարք Ս. Հայր

Նախագահ Աղդ. Վարչ. Խորհրդոյ,

Զեր Բ. Արբազնութեան Ապրիլ 17 թուական թիւ 203 հրամանագրին հա- մեմատ՝ թաղիս հրաժարեալ վեց երես- փոխանաց տեղ նորեր ընտրելու համար , թաղ. Խորհրդոյ անդամոց հետ վեց թա- ղեցիներէ կազմեալ Ընտրողական ժողո- վը մայիս 1 ին իւր առաջին նիստն ը- նելով՝ ի թաղական Խորհրդարանն Բե- րայի , ընտրողաց ցանկը պատրաստեց քննութեամբ , և քուէարկութեան օր ո- րոշելով մայիս 10 կիւրակէն , ընտրողաց ցանկն եռապատիկ ընտրելեաց ցուցակաւ մը հանդերձ՝ մայիս 3 կիւրակէ առա- ւոտէն սկսեալ ի տես ժողովրդեան և դիտողութիւն ընտրողաց կախել տուաւ եկեղեցւոյ բակին մէջ ութօրեայ պայմա- նաժամաւ :

Եւ որպէս զի ընտրողք չթուլանան իրենց Սահմանադրական իրաւունքն ի կիր առնուլ և բազմութեամբ մասնակ- ցին քուէարկութեան , յորդորական մի-

ջոցներ ձեռք առաւ , և յատենի Եկե- ղեցւոյ ծանուցանելէ և լրագրաց միջո- ցաւ յայտարարելէ զատ , յատուկ հրա- ժիրագիր ուղղեց իւրաքանչիւր ընտրողի :

Հետեւարար մայիս 10 կիւրակէ օրն՝ նախորոշ յայտարարութեան քուէարկու- թիւն և քուէհամար կատարուելով 380 ընտրողներէն՝ 84 ին անձամբ և 84 ին նամակաւ , ընդ ամենը 168 ընտրողաց մասնակցութեամբ հետեւեալ չորս ան- ձինք քուէից բացարձակ առաւելութիւն ստանալով , Աղդային Երեսփոխան ընտրը- ուեցան , որք են՝ Քուէ

Տօքթէօր Վիշէն էֆ. Օրմանեան 123 Ղազար » Հովուեան 101 Տէլէմաք » Երսէրճեան 95 Յարութիւն » Պէկեան 93

Ուստի Ընտր. Ժողովս մնացեալ եր- կու Երեսփոխանաց համար մայիս 17 կիւրակէ օր համեմատական քուէարկու- թիւն կատարելու հրաւիրեց զընտրողս այն չորս անձանց վրայ , որք վերոյիշեալ ընտրելիներէն յետոյ առաւելագոյն քուէ առած էին՝ առաջին քուէարկութեան մէջ , և որք էին

Նշան էփէնտի Պօյաճեան Յարութիւն » Նորատունկեան Մինաս » Զերազ Գէորգ » Արալանեան

Սոյն համեմատական ընտրութեան մէջ 72 անձամբ և 102 նամակաւ ընդ- ամենը 174 ըտրողաց մասնակցութեամբ առաւելագոյն քուէ ստանալով Աղդ. Ե- րեսփոխան ընտրուեցան՝ Պէկան Նշան էփէնտի Պօյաճեան 126 Յարութիւն » Նորատուկեան 99 Որով Բերայէն պակասեալ վեց ե-

րեսփոխանաց ընտրութիւնն ամբողջացաւ- Ընտրողական ժողովս վերոյիշեալ վեց ընտրելոց յանձնառադրերը խնդրած և ստացած լինելով , կը փութիյ՝ ներկայ տեղեկագրիս հետ մատուցանել զանանք Զեր Բ. Արբազնութեան առ ի պատշաճ տնօրինութիւն վաւերացմանն :

Մնամք խորին յարդանօք Նախագահ Ընտր. Ժողովը Ներսէս Վարդ. Ասլանեան Բ. Բերայ

Պ. Պապօեան Ցարուին Պէկեան Տ. Երսէրման Նախագահ Նախագահ Նախագահ Նախագահ Յովիաննէս Եղիազար Ցարուին Պակոր Նշանեան

Բերա 24 Մայիս 1884

Յանձնառադիրք Ընտրելոց

Արժ. Ներսէս Վ. Ասլանեան Քարոզիչ Բերայ, Նախ. Ընտ. Ժողովը,

Ընդունեցայ Զեր Երեկուան թուա- կանաւ առ իս ուղղած պաշտօնական դիրը , որով կը ծանուցանէք Բերայի թաղին կողմանէ քուէից բացարձակ ա- ռաւելութեամբ Աղդային Երեսփոխանու- թեան ընտրուիլս :

Մեծապէս շնորհակալ եմ պատուար- ժան թաղեցւոյն առ իս ցուցուցած վըս- տահութեան և համարութեան որով զիս սոյն բարձր պաշտօնին կիոչէ :

Թէպէտ և անձնական տկարութիւ- նըս և զբաղմունքս ինձ շիներեն սոյն պաշտօնով զբաղիլ ինչպէս որ կը փափա-

արդիւնքը հաղորդել ի Պատրիարքարան
նըդ :

Ըստ այսմ նախորդ կիւրակէ ի 40
Մայիսի դումարեալ դաւառական Ընդ.
Ժողովոյ մէջ առաջարկութելով սոյն խըն-
դիրը, անմիջապէս ընտրութեան ձեռ-
նարկուեցաւ և ընտրելեաց եռապիկ
ցանկը պատրաստութելով որք էին:

Սերովէ էֆ. Ազնաւոր

Խաչատուր » Տ. Ներսիսեան կարնեցի
Մինաս » Զերազ

գաղտնի քուէարկութիւն կատարուեցաւ
ի ներկայութեան 27 երեսիսան անդա-
մոց և քուէից բացարձակ առաւելու-
թեամբ կարնոյ գաւառիս Երեսփոխան
ընտրուեցաւ:

Սերովէ էֆէնտի Ազնաւոր 17 քուէիւ

Ծանուցանելով Զեր Բարձր Սրբազ-
նութեան ժողովոյս քուէարկութեան սոյն
արդիւնքը, կը խնդրեմք հաստատել
զնոտրեալն յերեսփոխանութեան կարնոյ
գաւառիս:

Մնամք յարդանօք
ի դիմաց Գաւառ. Ընդհ. Ժողովոյն կարնոյ
Նախագահ

Մադաքիս Վ. Օրմանեան

Բ. Ատենադպիր

Գ. Մըսրեան

Հ. Պալլարեան

15 Մայիս 1884 կարին,

ԵԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Գաւառա-
կան ժողովոյ անդամոց 27 ին ներկայութեամբը
ընտրութիւնը կատարուեր է. ամբողջ թիւը
քանի՞ է այդ ժողովոյ անդամոց, ասի ոլէտք
էր նշանակուած ըլլոր ոյս տեղեկադրոյն մէջ,

զուցէ 75 անդամ ունենան, յայնժամ 27 ան-
դամը մեծամասնութիւն չեն կազմեր:

ՓԱ.ՓԱ.ՁԵԱՆ Ս. ԷՅ. — Կոյիշեմթէ Կար-
նոյ Գաւառական ժողովը 40-45 հոգիէ կը
բաղկանայ, հետեւարար 27 թիւը միշտ մեծա-
մասնութիւն է: Այդ ժողովոյ անդամը աւելի
բազմաթիւ լինելու չեն, միայն թէ Պատրիար-
քարանի դիւանատունը նշանակելու էր զայս:

ԱԶՆԱԿ. — Քուէ՛, քուէ՛:

Ատենապետ էֆէնտին Մատթէոս Սրբա-
զանին բրած դիսուզութեամբ հանդերձ քուէի
դրաւ կարնոյ տեղեկագիրը ու միաձայնութեամբ
ԸՆԴՈՒՆՈՒԵՑԱԼ ժողովին:

Հետեւարար Ատենապետ էֆէնտի Երես-
փոխան ՀՈՉԱԿԵՑ

Սերովէ էֆէնտի Ազնաւոր:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Հիմոյ կը մնայ հար-
ցընել Ազնաւոր էֆէնտին թէ՝ կարնոյ ընտ-
րութիւնը կընդունի թէ՝ Խասզիւդինը:

Ազնաւոր էֆէնտի արդէն Պատական Խոր-
հրդական ըլլալուն պատճառաւ ժողովոյս ներ-
կոյ գտնուելուն՝ խօսք կամու:

ԱԶՆԱԿ. Ս. ԷՅ. — Որ որ կուդէր, ոյն
կընդունիմ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Դուք այսուի որոշէք:

ԱԶՆԱԿ. Ս. ԷՅ. — Նախ Խասզիւդին
ընտրուեցայ և յայտնեցի թէ յօժար էի ընդու-
նիլ այդ ընտրութիւնը. վերջը երբ կարնոյ տե-
ղելուգիրը եկաւ, Վարչական Խորհրդոյ մէջ ո-
րոշուեցաւ որ կարնոյ ընտրութիւնը ընդունիմ:

Դի տեղի դիւրին էր Խասզիւդին մէջ նոր ընտ-
րութիւն կատարել տուլ քան թէ Կարնոյ: Աւրեմի ես
ալ կը փափարիմ Կարնոյ Երեսփո-
խանութիւնը ընդունիլ:

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Եատ աղէկ: Աւրեմի
կը յանձնարարեմք Վարչութեան որ Խասզիւդին
համոր նոր ընտրութեան հրահանգ տայ:

ՏԵՂԵԿԱԳԻՐ ՄԻՋԱԳԻՒԴԻ.

ԱՄԵՆԱՎԱՄԻՒ Բ. ՍՐԲԱՂԱՆ ՀԱՅՐ.

ԲԱՐՁՐԱՀՆՈՐԾ ՍՐԲԱՂՆՈՒԹԵԱՆԴ Հը-
րահանդին համաձայն՝ դիւղիս հրաժար-
եալ երեսփոխան Գօլոկեան Աւետիս է-
ֆէնտիի տեղ ըստ օրինի նոր ընտրու-
թեան համար ԸՆԴՐՈՂ ժողովն գումա-
րելով, քուէարկութեան ձեռնարկեցինք
ամսոյս 3 կիրակի օր, գիւղիս 100 ընտ-
րողներէն միայն 44 անձինք մասնակցե-
ցան այս առաջին քուէարկութեան որ
բացարձակ արդիւնք չը գոյանալուն՝ յա-
ջորդ կիրակի օր (10 Մայիս) առաւելա-
գոյն քուէ ստացողներէն հետեւալ եր-
կու անձանց վրայ՝

ԵՍԱՅԵԱՆ ԹՈՎՄԱՍ ԷՖԷՆՏԻ ՔՈՒԷ 18
ՃԱՆՐԸՆԵԱՆ ՄԿՐՄԻԸ » » 46

ՀԱՄԵՐՄԱՏԱԿԱՆ ՔՈՒԷԱՐԿՈՒԹԻՒՆ կատար-
ուեցաւ և 42 քուէարկութեանց մաս-
նակցութեամբ և քուէից բացարձակ ա-
ռաւելութեամբ Ազգային Երեսփոխան
ընտրուեցաւ:

ՃԱՆՐԸՆԵԱՆ ՄԿՐՄԻԸ ԷՖԷՆՏԻ ՔՈՒԷ 27

Ուստի, Նորին ՄԵԾԱՎԱՄԱՏՈՒԹԵԱՆ
հաւանութիւնն ապահովեալ, կը փու-

թամ տեղեկագրել առ Զերդ Բ. ՍՐԲԱՂ-
ՆՈՒԹԵԱՆ ի պարտուպատշաճ տնօրինու-
թիւն:

ՄՆԱՄՔ ԲԱՐՁՐԱՀՆՈՐԾ ՍՐԲԱՂՆՈ-
ՒԹԵԱՆԴ ԱՄԵՆԱՎԱՄԻՒ ՃԱՊԱՅ-
ՆԱԽԱՎԱԿ ԸՆԴՐՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ
ՅԱԿՈԲ Մ. Վ. Ա. ՅՈՒ ՓԱՓԱՋԵԱՆ

Ի դիմաց ԸՆԴՐՈՂԱԿԱՆ ԺՈՂՈՎ
Ա. ՄԵԽԱԿ Ա. ՄԵԽԱԿ
Տ. Գ. ՍԵԿԵԱՆ Ս. Ա. ՎԱՀԱՐՈՒԵԱՆ
20 Մայիս 1884 ՕՐԺԱԳԻՒՂ

Յանձնառագիր քննորելոյն:

ԴԵՐԱՎԱՄԻՒ ՏԵՐ,

Ստացայ ներկայիս 40 ին թուա-
զըրեալ Զեր Սրբութեան պատուարժան
դրութիւնն, որով կը դեկուցանէք, թէ՝
թաղեցիքս հաճեր են զիս իրենց կող-
մանէ երեսփոխան ընտրել Ազգային
ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ժողովոյ:

Սոյն առ իս ցոյց տրուած վստա-
հութեան նշանն, պատիւ անձին համա-
րելով, փութամ ներկայիւս խոստանալ
որ յանձնառու եմ յիշեալ պաշտօնն
անձնուիրաբար յօգուտ Ազգիս և եթ
կատարել:

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՀԵՂՈՒՆԵԳՔ, ԴԵՐԱՎԱՄԻՒ ՏԵՐ,
Խորին յարդանացս հաւանութիւն:

Մ. ՃԱՆՐԸՆԵԱՆ

23 Մայիսի 1884

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Այս մասին քողովա-
ղիր մ'եւս կայ Սարգիս Մահաւեան ոտորաղ-

բութեամբ, որ չէ վաւերացած Դիւանատան կողմանէ : Այս մասին բողոքարկուն ուրիշ բողոք մ'ալ ունի Միջագիւղի Թաղ. Խորհրդոյ դէմ, որ չէ ուղած վաւերել նորա ստորագրութիւնը, ահաւասիկ սոյն երկրորդ բողոքը :

Վաեմաշուք Ատենապետ էֆ.

Ազդային Երեսփոխանական Ժողովոյ,

Ներփակեալ բողոքագրոյս ստորագրութիւնն՝ ըստ օրինի Միջագիւղի Թաղ. Խորհրդոյ կողմանէ վաւերել տալ հարկ լինելով, և սակայն նոյն խորհուրդն՝ չը գիտեմ ի՞նչ իրաւամբ՝ չը կատարած լինելով զիւր այդ պարտականութիւնն, հարկ կը համարիմ սոյն անիրաւ վարմանց դէմ ևս բողոքելով, պատկառելի ժողովոյդ ուշադրութեան ներկայել զայս իրողութիւն :

Մնամ ամենախոնարհ յարգանօք

Ս. Մանաւեան

4/16 Յունիս 1884 Օրթագիւղ

Խօսիրլեան Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Բողոքին առաջարկութիւնն կարգացէք :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Բողոքին կարգացուիք կողէք :

Խօսիրլեան Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Նոյն համառութիւնն կարգացէք :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — Ինչո՞ւ համար զիւնատունը չէ տոմարագրուեր, և Դիւանն ինչո՞ւ կ'ընդունի չը տոմարագրուած բողոք :

ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ Մ. Էֆ. — Բողոքին իմաստը չեմ զիւեր . բայց բողոքողը կըսէ թէ Միջագիւղի Թաղ. Խորհրդոյ չը վաւերացուց ստորագրութիւնն : Ինչ որ ալ լինի բողոքին նիւթը, Թաղ. Խորհրդոյ պարտաւոր էր վաւերացնել ստորագրուած բողոք մը:

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Մ. Էֆ. — Քիչ մ'առաջ ըըննեցի խնդիրը : Թաղ. Խորհրդոյ չէ ուղեր վաւերել բողոքողին ստորագրութիւնը, նա ալ Պատրիարքարանի դիւանին դիմեր և հարցուցեր է թէ ի՞նչ ընելու է, Դիւանատունն ալ պատասխաներ է թէ՝ այս մասին ալ բողոք մը տալ պէտք է Ազգ. ժողովը : Բողոքողն ալ սոյնականէ ըրեածը, և սոյն առևն խնդրոյն դոցնը կը փոխ-

ԳԱՐԱԳԱՃԵԱՆ Ն. Էֆ. — Երեափոխանական ընտրութիւնք ինչպէս կը կատարուածին լաւ զիտենք . Թաղ. Խորհրդոյ մեծամասնութեամբ և մի քանի անձանց միացմամբ Ընտրողական ժողովը կը կազմուի և ընտրութիւնք կը կատարուին : Քանի որ բողոքը Ընտրութիւնք գէմէ, բնական է թէ՝ Թաղ. Խորհրդոր չը սիստի վաւերացներ բողոքողին ստորագրութիւնը : Ուստի եթէ Դիւանը կը ճանաչէ այդ անձը, ստորագրութիւնն վաւերացեալ կրնանք համարիլ . կամ եթէ ունկնդրաց մէջ է բողոքողը, կը Ռանանք իրեն հարցնել թէ ի՞ն է ստորագրութիւնը :

Խօսիրլեան Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Բողոքին արդար հետ չը կրնար խօսիլ ժողովը :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Բողոքին կարգացուիք կողէք :

Խօսիրլեան Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Նոյն համառութիւնն կարգացէք :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ Էֆ. — Համարութիւնն չունի . արդէն բողոքը տոմարագրեալ չէ Պատրիարքարանի Դիւանատուն կողմէն :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — Ինչո՞ւ համար զիւնատունը չէ տոմարագրուեր, և Դիւանն ինչո՞ւ կ'ընդունի չը տոմարագրուած բողոք :

ԱՅԻ ու պէտք կըլլայ Վարչութեան յղել սցդ բողոքը ի քննութիւն :

ԳԱՐԱԳԱՃԵԱՆ Ն. Էֆ. — Կառաջարկեմ որ բողոքը կարգացուի, որպէս զի տեսնենք թէ ի՞նչ է նիւթը : Եթէ ընտրութիւնը չը բեկան էր յղենք Վարչութեան :

ԱԱԿՈԲ Վ. ԱՇՈՏ. — Եթէ կուզեք, կը Ռանամ լիովի տեղեկութիւն տալ սոյն ընտրութեան մասին :

Խօսիրլեան Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Հարկ չկայ

ՄԱԳՊՈՒԼԵԱՆ Հ. Էֆ. — Եթէ Թաղական Խորհուրդը բողոքին ստորագրութիւնը չէ վաւերացուցեր, պէտք էր Վարչութեան բողոքել, զի Վարչութիւնն է Թաղ. Խորհրդոյ իշխանը :

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Մ. Էֆ. — Մագսուլեան էֆինտի իրաւունք ունի, երբ Վարչութեան բողոքելու էր կըսէ : Բայց միթէ չը կրնար ըլլալ որ օրէնք չ'զիւցուներ ալ գտնուին Ազգին մէջ : Մէք պէտք է սովորեցնելու օրէնքը : Ուստի պատշաճ կը դատեմ հարցնել Դիւանատուն թէ ինչո՞ւ համար չէ տոմարագրած բողոք :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԶՈՊԱՆԵԱՆ Մ. Էֆ. — Բողոքողին ստորագրութիւնը Թաղ. Խորհրդէն վաւերացած չըլլալուն համար դիւանատունը չէր տոմարագրած :

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Մ. Էֆ. — Ուրիմի զրկանք եւ թէր է բողոքովին :

ԳԱՐԱՄԱՃԵԱՆ Մ. Էֆ. — Եթէ բողոքը նկատողութեան առնուի, հաւանական է որ Միջագիւղի ընտրութիւնը բեկանի : Մագսուլ

եան էֆինտի իրաւունք ունի երբ կըսէ թէ Վարչութեան դիմելու էր . բայց քանի որ Թաղ. Խորհուրդը չէ վաւերացուցեր ստորագրութիւնը և քանի որ խնդիրն բողոքի մը վրայ է որ ընտրութեան կը վերաբերի և որ թէ բերեա զայն բեկաննելու զօրութիւն ալ կրնայ ունենալ : Ես կառաջարկեմ որ բողոքը կարգացի և եթէ ծանր կէտ մը չը նշմարեմ անդ, վաւերացնեմք ընտրութիւնը :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. Էֆ. — Ինչ որ ալ ըլլան եղածը, մենք մեր ներքին կանոնագրին հետեւ եմք : Դիւանը չի կրնար չտօմարագրեալ աղերս կամ բողոք ընդունիլ . եթէ այս օրէնքը չնշեմք, ամեն կողմանէ թուղթեր կը տեղան Դիւանին վրայ : Գալով այն կէտին թէ միթէ պէտք է մերժուի այս բողոքագիրը, կըսեմ թէ ո՛չ, վանդի օրէնքը կը տրամադրէ : [կը կարդայ կանոնագրին 89րդ յօդուածը] : Հետեւարար Դիւանատունը տոմարագրելու էր զայն : Իսկ ստորագրութեան չ'վաւերացման դալով, զիւանը պիտի հարցնէր թէ ինչո՞ւ չլաւերացուց, [կը կարգայ կանոնագրին 90րդ յօդուածը] : Հիմայ ըսել է թէ տեսակ մը զրկողութիւն եղած է բաղորդին, չեմ զիւեր թէ աղերսագրովն անզիտութեամբ թէ Պատրիարքարանի աննախաեսութեամբ : Ուստի այս խնդիրը կը մնայ յաջորդ նիստին, ուր տօմարագրեալ պէտք է զայ բողոքը . որպէս զի նկատողութեան առնուի :

ԱԱՅՆԵՐ, — Ընտրութեան վաւերացումն ալ թողլ յաջորդ նստին մնայ .

Հետեւարար Ատենապետ էֆինտին Միջագիւղի ընտրութեան վաւերացման խնդիրը յաջորդ նիստին թողլու համար ժողովին գիւեց, և ժողովն մեծամասնութեամբ ըն. Դիւաննեն :

Տեղեկագիր Եկնի զաբուի.

Ամենապատիւ Սրբազնն Հայր .

Բարձր Սրբազնութենէդ 203 թը-
լահամար և Ապրիլ 17 թուականաւ ե-
րեսփոխանի մը ընտրութեան հրամանն
ընդունելով, ըստ օրինի Ընտրուդ. Ժողով
կազմեցինք և եռապատիկ ընտրելեաց
ցանկով մը հրաւիրեցինք զընտրողս Մա-
յիս 10 ին կատարուելիք քուէարկութեան.
որոյ արդեամբ Մեծ. Յովհաննէս էֆէն-
տի Թորոսեանի ընտրութիւնը ծանուցա-
նելով իրեն խնդրեցինք ըստ օրինի Ազգ.
Վարչութեան յղելի յանձնառադիրը, սա-
կայն նա Գարակէօմրիւկի թաղէն և ս
ընտրուած, և իր հաճութիւնը կանխաւ
նոյն թաղեցւոց տուած ըլլալը ծանոյց
տեղեկադրոյ կցեալ նամակաւը, որով
ընտրուդ. Ժողովս պարտաւորեցաւ եռա-
պատիկ ցանկու մը հրաւիրել զընտրողս
Մայիս 24 ին կատարուելիք երկրորդ
քուէարկութեան :

Ըստ ծանուցման նամակաց ժամը
12 էն մինչեւ 2 1/2 քուէարկութիւնը կա-
տարուելով, ճիշտ ժամը 2 1/2 ին Ընտր.
Ժողովոյ ներկայ 10 անդամոց միաձայն
որոշմամբ քուէարկութեան օրինաւորու-
թիւնը ստորագրուելով, իներկայութեան
և իքնութիւն թաղեցւոց քուէհամարը
կատարուեցաւ, և զրկուած 155 նամակ-
ներէն 98 նամակաւ և 39 անձամբ բեր-
ուած 137 քուէից բացարձակ առաւե-
լութեամբ 94 քուէիւ երեսփոխան ընտ-
րուեցաւ վահմ. Լեռն պէջ Գարաման-
եան, որոյ յանձնառադիրը նոյնպէս տե-

դեկադրոյս հետ կը ներկայեմք Զերում
Սրբազնութեան :

Նախագահ Ընտր. Ժողովոյ
Գրիգոր Եպիս. Մինթանձեան
Ատենագոլիր Ատենապետ
Նշան Վ. Գարագալ Մինաս Թօգարիեան
1884 Մայիս 27 Եէնիգարու

Յանձնառագիր ընտրելոյն

Գերապատիւ Սրբազնն Հայր,
Նախագահ Պատ. Ընտր. Ժողովոյ,

Պատիւ ունեցայ ընդունիլ Զերդ
Գերապատութեան օրհնագիրն, որ
թաղիդ կողմէ Ազգային երեսփոխան
ընտրուիլս կը ծանուցանէր :

Այսպիսի բարձր և փափուկ պաշ-
տօն մը դեռ առաջին անգամ ընդունիլը
կղզամ որ խիստ ծանր է, բայց գիտեմ
նաև թէ որչափ մեծ է ամբողջ թաղի մը
կամքն, որուն առջև ուրիշ բան չը մնար
ինձ ընել, բայց եթէ ամենայն յօժարու-
թեամբ հնազանդիլ :

Ուստի առ իս այսքան ջերմեւ թան-
կագին համակրտնաց համար իմ խորին
շնորհակալւքս առ Պատուարժան Ընտրո-
զական Ժողովդ և ի ձեզ, Սրբազնն Հայր,
առ աղնիւ թաղեցիս յայտնելով՝ կազա-
չեմոր բարեհաճիք ընդունիլ յայս առթիւ-

Խորին յարդանացս հաւաստիքն

Լեռն Քափամանեան

Բերայ 26 Մայիս 1884

Եէնի դարուի տեղեկագրոյն վրաց որ և է

Դիտողութիւն չը մինելավ, Ատենապետ էֆէնտի
բուէի կը դնէ և Ժողովը ԿԸՆԴՈՒՆԻ դայն :

Հետեւաբար Ատենապետ էֆէնտի Երես-
փոխան ԿԸՆԴՈՒՆԻ

Լեռն էֆէնտի Գարամանեան

Տեղեկագիր Մայր Եկեղեցւոյ, Կետիկ փաշալի
և Գումզաբուի դրսի միացեալ բաղից .

Ամեն. Պ. Պատրիարք Հայր,
Նախագահ Աղդ. Կեդը. Վարչ.

Մայր Եկեղեցւոյ, Կետիկ փաշալի
և Գումզաբուի դրսի միացեալ թաղից
երեսփոխաններէն պակսած ութ անձանց
տեղ նորոգ ընտրութիւն կատարելու
համար ըստ հրամանի Բարձր Սրբազնու-
թեանդ անմիջապէս Ընտրողական Ժողով
մը կազմեցինք և թէ յատուկ նամակօք
ու թէ լրագրաց միջոցաւ ծանուցմամբ
հրաւիրեցինք ընտրողներն իրենց այս լ-
րաւունքն ի գործ գնելու :

Ամսոյս 3 ին քուէարկութիւնը կա-
տարուելով 343 ընտրողներէն միայն 169
հողի անձամբ և նամակաւ ընտրութեան
մասնակցեցան և բացարձակ առաւելու-
թեամբ երեսփոխան ընտրուեցան հե-
տեւալը .

Գողոս Էֆ. Ժամակոչեան քուէ 99
Աւետիս » Սուրէնեան » 94
Միհրան » Սէթեան » 90

Ընտր. Ժողովս այս անձանց ընտրու-
թիւնը իմացնելով և միանդամայն իրենց
պաշտօնը շնորհաւորելով յանձնառա-
դրութիւնին խնդրած էր, միայն Աւե-

տիս էֆէնտի Սուրէնեան հաճեցաւ ըն-
դունիլ, իսկ Ժամակոչեան Գողոս և
Սէթեան Միհրան էֆէնտինները դրսվ-
հրաժարեցան : Յայնժամ Ընտր. Ժողովս
ընտրելի եօթն երեսփոխանաց ընարու-
թեան համար քուէից համեմատական
առաւելութիւն ստացող 14 անձանց
ցուցակը պատրաստելով դարձեալ Ար-
գրաց միջոցաւ և նամակօք հրաւիր կար-
գաց ընտրողաց մասնակցիլ այս երկրորդ
քուէարկութեան ևս, որ տեղի ունեցաւ
ամսոյս 10 ին կիրակի օրը, այս անգամ
ալ 452 քուէարկութ անձամբ և նամա-
կաւ մասնակցեցան և հետեւալ եօթն
անձինք համեմատական առաւելութեամբ
երեսփոխան ընտրուեցան .

Թովմաս Էֆ. Եսայեան քուէ 442

Սէրովիրէ » Աղնաւոր » 429

Թորոս » Սարամեան » 428

Տօք Յարութիւն » Թիրեաքեան » 417

Տիգրան » Հիւնքեարպէ-

յէնտեան » 90

Յարութիւն » Տատեան » 84

Կարապեա » Փանոսեան » 70

Ընտր. Ժողովս վերոյիշեալ երեսփո-
խանաց ալ նոյնպէս ծանոյց իւրեանց
ընտրութիւնը շնորհաւորութեամբ հան-
գերձ : Տօքթօր Թիրեաքեան և Հիւն-
քեարպէյէնտեան Տիգրան էֆէնտիններն
ընդունեց, իսկ Աղնաւորեան Սէրովիրէ
էֆէնտին Խասդիւլէն և Փանոսեան Կա-
րապեա էֆէնտին Գարակէօմրիւկէն մի-
ևնոյն օրը ընտրուած ըլլալով, նոյն թա-
ղերուն զրկեցին իւրեանց յանձնառա-
դրերը, և մնացեալ երեքն, Տատեան
Յարութիւն պէջ, Եսայեան Թովմաս և
Սարամեան Թորոս էֆէնտիններն ալ հը-
րաժարագիր ուղղեցին :

Արդ՝ վերոյիշեալ նորընտիր երես-
փոխան Սուրէնեան Աւետիս, Տօքթօր
թիրեաբեան և Հիւնքեարպէյէնտեան
Տիգրան էֆէնտիներուն յանձնառադրերն
ընդ գրոյս Զեր Բարբր Սրբազնութեան
մատուցանելով՝

Մնամք ամենախոնարհ ծառայք
ի դիմաց Ըստր. Ժող. միացեալ թաղից Երես.

Նոխագահ

Սուրիաս Քահ. Ստեփաննոսեան

Առենադալիր Առենապետ
Ա. Ա. Սուրինեան Յ. Գ. Նարկիլէմեան

31 Մայիս 1881 Մայր եկեղեցի

Ամենապատիւ Ա. Պատրիարք Հայր
Նախագահ Ազգ. Կեդր. Վարչ.

Մայր-Եկեղեցւոյ. Կէտիկ փաշայի և
Գումգաբուի դրսի միացեալ թաղից Ե-
րեսփոխաններէն պակսած ուժն անձանց
տեղ նորոգ ընտրութիւնը կատարած և
նորին տեղեկագիրը ինչպէս որ Զեր Բարձր
Սրբազնութեան մատուցած եմք, ոյն
նորընտիր երեսփոխաններէն միայն երեքը
ընդունած, երեքը հրաժարած և միւս
երկուքը Փանոսեան կարապետ և Ազնա-
ւորեան Սերովիրէ էֆէնտիները ուրիշ թա-
ղերէ ալ ընտրուած և զանոնք ընդունած
ըլալնուն, Ծնտ. Ժողովը խորհեցաւ առ-
ժամա կեցնել մատուցած երեսփոխանաց
ընտրութեան դործն որոնց վաւերացման
դործողութիւնը կատարուի Ազգ. Ծնդ.
Ժողովը մէջ, որպէս զի եթէ հարկ ըլ-
լայ հինդ երեսփոխանաց նոր ընտրեալը հրա-
ժամա կեցնել մատուցած են զմեղ Մեծ. Ծնտրողը Մի-

թիւն ընէ. այս մասին ալ Զեր Սրբազ-
փոխան Սուրէնեան Աւետիս, Տօքթօր
թիրեաբեան և Հիւնքեարպէյէնտեան

Մնամք ամենախոնարհ ծառայք
ի դիմաց
Ըստր. Ժող. միացեալ թաղից Երես.
Նախագահ

Սուրիաս Քահ. Ստեփաննոսեան

Յանձնառապիրը Ընտրելոց.

Ամենապատիւ Սրբազն Հայր

Միացեալ թաղից Յարդոյ Ընտրողը
բարեհաճեր են իրենց վստահութեան
քուէով կոչել զիս յանդամակցութեան
Ազգ. երեսփոխանական Ժողովոյ:

Սիրով կընդունիմ այս առ իս ըն-
ծայուած պատիւն և այս առ թիւ կը նո-
րոգեմ առ Զեր Արժանապատութիւնն
ունեցած խորին յարդանացս հաւաստիքը:

Ծառայ Զեր

Ա. Ա. Սուրինեան

1881 Մայիս 3

Արժանապատիւ Ա. Հայր

Մայիս 10 ի ընտրութեանց զմեղ
յԱզգ. Ժողով կոչելը կը ծանուցանէք. Ժա-
մանակի և արժանաւորութեան նկատո-
ղութեամբք մարթէր մեղ խոյս տալ այդ-
պիսի ծանր պաշտօնէ մը, այլ զի այդպէս
արժան դատած են ընտրողք լաւագոյն
համարեցայ ընդունիլ և այսու յարդել
հանրութեան կամքը, հանդերձ չնորհա-
կալութեամբ վասն համակրանաց, որով
պատուեր են զմեղ Մեծ. Ծնտրողը Մի-

այեալ թաղից Իցիւ թէ արդեամբք իսկ
յաջողէր մեղ արժանանալ իրենց վստա-
հութեանը:

Ծնդունեցէք, Ս. Հայր, մեր չնոր-
հակալեաց և խորին յարդանաց հաւաս-
տիքն:

Յ. Թիրեարեան

12 Մայիս 1881

Արժանապատիւ Տէր Հայր

Ծնկալայ ձեր Մայիս 11 թուակա-
նաւ նամակն. որով կը հրաւիրէիք զիս
յաթոռ Երեսփոխանական Ազգային Ընդ-
հանուր Ժողովոյ. զոր կը նուիրեն ինձ
միացեալ թաղից ազգային ազնիւ ընտրողք:

Սիրով կընդունիմ ինձ յանձնուած
փափուկ պաշտօնն և կը խոստանամ որ
ազգիս ծառայելու բոլոր տենչօվս պիտի
ջանամ կարի խակ արժանանալ այդ ազ-
նիւ ազգայնոց ակնկալութեան:

Ուստի ինդրելով, չնորհունակ Տէր,
որ բարեհաճիք թարգման կանդնիլ չնոր-
հակալութեանցս առ մեծապատիւ միաց-
եալ թաղեցիս ինձ ցոյց տուած վստա-
հութեան և համակրութեան նկատմամբ

Մնամ

Խոնարհ Ծառայ

Տիգրան Հիւնքարպէյէնտեան
Խասդիկով, 20 Մայիս 1881

Մէլիքէսս Մ. Էֆ. — Վարչութիւնն խր
ծանոթագրին մէջ Գում-գարսի միացեալ թա-
ղերու տեղեկագրուցն նկատմամբ դիտողութիւն
ունի նոր ընտրութեան ձեռնորդեցինք: Կար-
ծեմ թէ ուղիղ բանի վրայ հիմուած սկզբունքն
ու այս ուղարք է լինի:

անմիջապէս նոր ընտրութիւն կատարելու էր:
Բայց Վարչութեան այս դիտողութիւնն ըստ իս-
սիալ է. վասն զի հրաժարեալք ոչ թէ երես-
փոխանութենէ կը հրաժարէին, այլորիշ թա-
ղերէ ալ միանգամայն ընտրուած ըլլալով: Ի-
րենց համար կանխաւ անոնց տուած, իսկ
Մայր Եկեղեցին հրաժարելու ստիպուած էին.
օրինակի համար Ազնաւոր էֆէնտի մի և նոյն ժա-
մանակ Խասդիկովն և Փանոսէան էֆէնտի մի
և նոյն ժամանակ Գարակէօմիկէն ընտ-
րուած լինելով, Ըստրով Ժողովը հարկ համա-
րեց արդէն կատարուած ընտրութեան վաւե-
րացմանը սպասել, և տպա հրաժարելոց տեղ
նորոգ ընտրութեան ձեռնարկել, վասն զի կը ը-
նար ըլլալ որ Ազնաւոր էֆէնտի կամ Փանոսէօմիկ-
էն երեսփոխան ընտրուելով, Ազգ. Ժողովը
դայդ ընտրութիւն բեկանէր և իրենք երկու
թաղէ երեսփոխան ընտրուելով հանդերձ բոլո-
րովին բացը մասյին, և ասանկով զրկանք բ-
րած պիտի ըլլայինք: Ուստի Ըստրովական Ժո-
ղովը ուղիղ բանի հակառակ չը վարուեցաւ
կարծեմ նոր ընտրութեան անմիջապէս չձեռ-
նարկելով և Ազգ. Ժողովոյ վաւերացմանն սպա-
սելով:

Ահա այս տեսութեամբ կըսեմ թէ Վար-
չութեան դիտողակրթիւնը ճիշդ ըլլալէ բոլորովին
հետի է դժբաղուարար:

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ Ն. Էֆ. — Անձ մը կը ը-
նայ չորս տեղէ երեսփոխան ընտրութիւն և Ընտ-
րութիւններն իրեն ծանուցաւելով մին կընդու-
նի և միւսներէն կը հրաժարի, որով ինք բե-
կոնած կը լինի միւս երեք ընտրութիւնները:
Ենի գարուի մէջ ալ ճիշդ այնպէս եղաւ.
նախ՝ Թորոս էֆէնտի ընտրուեցաւ, բայց ո-
րովէնետե նա ուրիշ տեղէ ընտրուած ըլլալով
Եւնիքէսս Հիւնքարպէյէնտեան դիտո-
ղերու տեղեկագրուցն նկատմամբ դիտողութիւնն
ունի նոր ընտրութեան ձեռնորդեցինք: Կար-
ծեմ թէ ուղիղ բանի վրայ հիմուած սկզբունքն
ու այս ուղարք է լինի:

ՄԵԼԻՔԵԱՆ Մ. ԷՅ. — Բայց ընտրեալներն
իրենք հրաժարական տուած չ'էին:

ԱՅԵՆԵՐ, — Քուէ՛, քուէ՛ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Գումգարուի մխացեալ
թաղերու տեղեկագիրը՝ Մէլիքեան էֆէնտիի
դիտողութեամբ Հանդերձ քուէի պիտի դնեմ:

ԳԱՐԱԳԱՇԵԱՆ Ն. ԷՅ. — Այդ տեղեկա-
դրոյն հակառակ եմ երկու պատճառներով. չը
թողոցիք որ աւարտէի խօսքս :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Զեմ կրնար թողուլոր
խօսիք. կը տեսնէք ամեն կողմանէ քուէի ձայ-
ներ կը շատնան. ուստի ով որ Գումգարուի
մխացեալ թաղերու տեղեկագրոյն օրինաւորու-
թիւնը՝ Մէլիքեան էֆէնտիի զիտողութեամբ
Հանդերձ կընդունի, իւր հաւանութիւնը թող
բարեհամի յայտնել,

Զայս ըսելով, Ատենապետ էֆէնտին քը-
ւէի կը զնէ տեղեկագրոյն օրինաւորութիւնը,
որ մեծամասնութեամբ ԿԸՆԴՈՒՆՈՒԻ ԺՈՂՈՎՆ:

Հետեւարար Ատենապետ էֆէնտի Երես-
փոխան ԿԸ ՀԸՆՉԱԿԻ:

Աւետիս էֆէնտի Առւրէնեան
Յարութիւն էֆէնտի Թիրեաբեան
Տիգրան էֆէնտի Հիւնքեարալէյնաւոն:

Գարագաշեան Ն. էֆէնտի սոյն քուէար-
կութեան չմասնակցած ըլլալը կը յայտնէ :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Կը յանձնարարեմք
Վարչութեան որ մեացելոց տեղ նոր ընտրու-
թեան հրահանգ տայ փութով :

Տեղեկագիր Թօբգաբուի:

Բարձրաշնորհ Սրբազան Պատրիարք
Հայր, Նախագահ Աղդ. Երեսփ. Ժողովոյ

Զեր Բարձր Սրբազնութեան թիւ
(203) Ապրիլ 17 թուական նամակն ըն-
կալաք, որով կը յանձնարարէիք Խոր-
հրդոյս Թաղիս Երեսփոխան Դ վիճակաւ
դադարեալ թովհաննէս Էֆ. Մարդար-
եանի տեղ մի այլ Երեսփոխան ընտրել:
Հնաղանդելով Զեր բարձր հրամա-
նին և հետեւելով Աղդ. Սահմանադրա-
կան օրինաց, Խորհուրդս՝ նախ իւր հինգ
անդամոց վրայ թաղիս բնակիչներէն վեց
պատուաւոր անձինք ևս աւելցնելով Ընտ-
րողական Ժողով մի կազմեց ընդ նախա-
դահութեամբ Թաղիս Ս. Եկեղեցւոյ քա-
րոզիչ Գեր. Վարդան վարդապետի : Եւ
ապա 24 Մայիս 1884 քուէարկութիւն
կատարելով — որոյ (274) ընտրողներէ
միայն (44) ընտրող մասնակցեցան — քա-
րարձակ առաւելութեամբ թաղիս կող-
մանէ Աղդ. Ընդհ. Ժողովոյ Երեսփոխան
ընտրուեցաւ Տօքթէօր Կոպէռնիկ էֆէնտի
Հիւնքեարալէյնաւոն, և ըստ խնդրա-
նաց Զեր Բարձր Սրբազնութեան՝ յիշեալ
էֆէնտիի յանձնառութեան նամակն ըս-
տանալով, պատիւ ունիմք ներբակեալ
ուղղարկել:

Մնամք ամենախոնարհ յարդանօք
Խոնարհ Մառայք

Ի դիմաց Առժամանակեայ Թաղ. Խորհրդոյ
Ատենադպիր Ատենապետ
Յ. Պապիկեան Ա. Թօբգաբուեան

Եւ ես ի հաստատութիւն սոյն ընտ-
րութեան կ'ստորագրեմ

Նախագահ

Երեսփ. Ընտր. Ժողովոյ
Վարդան Վ. Մամիկոնեան
31 Մայիս 1884
ի Խորհրդարան Թաղ. Խորհրդոյ
Ժողութառութիւն

Գերապատիւ Ս. Հայր

Ընկալայ Մայիս 24 թուականաւ
Զեր նամակն, որով Թօվի-դարուի պատ-
ուարժան թաղեցւոցդ կողմանէ զանար-
ժանս Երեսփոխան ընտրելու պատիւն ը-
րեր են. թէ և այժմէն հարկ էր ինձ
խոյս տալ այսպիսի ծանր և փափուկ
պաշտօնէ մը, սակայն նկատելով որ Մե-
ծապատիւ ընտրողաց ինձ ցոյց տուած-
վատահութիւնը և համարութիւնը ալիտի
վշտացնեմ, լաւագոյն համարեցայ ըն-
դունիլ և հանրութեան կամքը յարգել,
յուսալով իսկ արժանանալ աղնիւ ընտ-
րողաց ակնկալութեան :

Կը ինդրեմ, Գերապատիւ Ս. Հայր,
որ բարեհաճիք ընդունել և թարգման
կանդնիլ Հնորհակալեացս հաւաստին,

Մնամ խորին յարդանօք
Կոպէռնիկ Հիւնքեարալէյնաւոն
Գումարութիւն 27 Մայիս 1884

Թօրգաբուի տեղեկագրոյն վրայ որ և է
զիտողութիւն չը լինելով, Ատենապետ էֆէնտի
քուէի կը դնէ և Ժողովը ԿԸՆԴՈՒՆՈՒՅ զայն :

Հետեւարար Ատենապետ էֆէնտի Երես-
փոխան ԿԸ ՀԸՆՉԱԿԻ:

Տօքթ. Կոպէռնիկ էֆ. Հիւնքեարալէյն-
տեան :

Տեղեկագիր Ս. Կարապետ քաղին
Խակիստարու .

Ոմեն. Ս. Պատրիարք Հայր .
Նախագահ Աղդ. Ժողովոյ .

Զեր Բարձր Սրբազնութեան թիւ
203 և Ապրիլ 17 ամսաթիւ գիրն ստա-
ցանք, որ թաղիս կողմանէ ընտրեալ
Երեսփոխաններէն վախճանեալ Ալաճաճ-
եան Մեծ. Նիկողայոս էֆէնտիի տեղ
նորոգ ընտրութիւնը մինչև 3 Մայիս
փութացնել կը ծանուցանէր :

Ըստ հրահանդի Բարձր Սրբազնու-
թեան Զերոյ Ապրիլ 19 կիւրակէ օր
թաղիս Թաղ. Խորհրդոյ անդամոց թու-
ոյն վերայ թաղիս պատուարժան Աղդա-
յիններ ևս յաւելով Ընտրողական Ժո-
ղովը կազմուեցաւ ինոյն օր, և իւր ա-
ռաջին նիստն ընելով դիւանը կազմեց,
և ընտրողութեան իրաւունք ունեցող
քուէարկութեամբ, և զանոնք դրաւ ի
տես Ժողովրդեան մինչ ութ օր, և ընտ-
րութեան հրահանդի տպագիր նամակօք
Ապրիլ 21 էն սկսեալ հաղորդեց քուէ-
արկուաց և հրաւիրեց որ իւրեանց ընտ-
րութեան հրահանդի տպագիր նամակօք

րիւ 26 կիւրակէ օր, ծանուցանելով նա-
և ընտրելիութեան և այլ պայմանները,
զորս Աղդային Սահմանադրութիւնը գը-
ծած է:

Որոշեալ օրը քուէարկութեան գոր-
ծողութիւնը կատարուելով տեսնուեցաւ
որ 83 ընտրողներէն 40 ընտրողը միայն
մասնակցած են քուէարկութեան, և
քուէհամարը կատարուելով տեսնուեցաւ
թէ՝ քուէից բացարձակ առաւելութիւն
ստացող չկայ, ուստի առաւելագոյն
քուէ ստացող ընտրելեաց երկպատիկ
հետեւեալ ցանկն տպագիր նամակօք
հաղորդեց քուէարկուաց:

Սիմօն էֆէնտի Եազընեան քուէ 13
Յակոր » Հաճեան » 11
և ծանոյց որ ընտրողը այս երկրորդ
անդամ՝ սոյն երկու ընտրելեաց մէջէն
միայն մէկ անձ կրնան ընտրել յայտա-
րարելով միանդամայն որ Մայիս 34

կիւրակէ օր ըստ առաջնումն քուէար-
կութեան և քուէհամարի գործողու-
թիւնը պիտի կատարին: Որոշեալ օրն
քուէարկութիւնն ըլլալով տեսնուեցաւ
որ 87 ընտրողներէն 53 ը մասնակցած
են քուէարկութեան 29 անձամբ և 24 ը
նամակաւ, և քուէհամարը կատարուե-
լով քուէից առաւելութեամբ Երեսփո-
խան ընտրուեցաւ

Մրբազան Տէր, Ընտրողական ֆո-
ղովս Մեծ. Ալիքսան էֆէն-
տի Սաքայեան ծանոյց թէ՝ գործով մը
մայրաքաղաքէս մեկնելու պատրաստուած
լինելով չկրնար ընդունիլ սոյն պաշտօնը:

Մրբազան Տէր, Ընտրողական ֆո-
ղովս Մեծ. Ալիքսան էֆէնտի հրաժա-
րականն ընդունելով Մայիս 17 կիւրա-
կէ օր գարձեալ նիստ ընելով, և ըստ
օրինի քուէարկուաց և ընտրելեաց ցան-
կերը պատրաստելով՝ զրաւ ի տես ժո-
ղովրդեան, հրաւիրելով զքուէարկուա-
ց իւրեանց ընտրողական իրաւունքն ի
գործ դնեն:

Որոշեալ օրը Մայիս 24 իներկա-
յութեան Ընտրողական ֆողովս քուէ-

արկութեան գործողութիւնը կատար-
ուելով տեսնուեցաւ որ քուէարկուաց
թուոյն հետղհետէ յաւելմամբ որ յան-
գեցաւ մինչ 87, ընտրողներէն 43 ընտ-
րողք միայն մասնակցած են քուէարկու-
թեան 24 անձամբ և 19 նամակաւ, և
քուէհամարը կատարուելով տեսնուեցաւ
թէ՝ քուէից բացարձակ առաւելութիւն
ստացող չկայ, ուստի առաւելագոյն
քուէ ստացող ընտրելեաց երկպատիկ
հետեւեալ ցանկն տպագիր նամակօք
հաղորդեց քուէարկուաց:

Սիմօն էֆէնտի Եազընեան քուէ 13
Յակոր » Հաճեան » 11

և ծանոյց որ ընտրողը այս երկրորդ
անդամ՝ սոյն երկու ընտրելեաց մէջէն
միայն մէկ անձ կրնան ընտրել յայտա-
րարելով միանդամայն որ Մայիս 34

կիւրակէ օր ըստ առաջնումն քուէար-
կութեան և քուէհամարի գործողու-
թիւնը պիտի կատարին: Որոշեալ օրն
քուէարկութիւնն ըլլալով տեսնուեցաւ
որ 87 ընտրողներէն 53 ը մասնակցած
են քուէարկութեան 29 անձամբ և 24 ը
նամակաւ, և քուէհամարը կատարուե-
լով քուէից առաւելութեամբ Երեսփո-
խան ընտրուեցաւ

Մեծ. Յակոր էֆէնտի Հաճեան քուէ 42
Ընտրողական ֆողովս սոյն նորըն-
տիր Երեսփոխան էֆէնտի ընտրու-
թիւնը Մայիս 34 թուական յատուկ
նամակաւ ծանոյց իրեն, և խնդրեց որ
իւր յանձնառութիւնը հաճի դրով հա-
ղորդել: Մեծ. Յակոր էֆէնտի Հաճեան
յունիս 1 թուական նամակաւ ծանոյց
թէ՝ ինքը կընդունի սոյն պաշտօնն և

ընտրողական ֆողովս սոյն նորըն-

տիր Երեսփոխան էֆէնտի ին երեսուն
տարին ըրացուցած, ընտրելիութեան ի-
րաւանց աէր և օսմանեան հպատակ ե-
ղած ըլլալը յայտնելով և իւր պաշտօնն
աւարտած համարելով կը փութայ սոյն
ընտրական գործողութեանց տեղեկա-
դիրն, ընդ նմին և նորընտիր երեսփո-
խան Հաճեան Մեծ. Յակոր էֆէնտի ին
յանձնառագիրը մատուցանել Զեր Բարձր
Մրբազանութեան:

Մնամք խորին յարգանօք
և դիմաց Ընտր. Ժողովականութեան յախտագործութեան մատուցանել Զեր Բարձր
Մրբազանութեան:

Մ. Եպիսկոպոս Եպիսկոպոս
Վ. Առենապարի Առենապար
Պապիկ Գ. Գալչընեան Սենեքերիմ
2 Յունիս 1884

Յանձնառագիր ընտրելոյն.

Մերապատիւ Մրբազան Հայր.

Պատիւ ունեցայ ստանալու Զեր
Մրբազանութեան Երեկուան թուով նամա-
կըն, որով թաղիս Երեսփոխաններէն
վախճանեալ Ալաճաճեան Մեծ. Նիկողա-
յոս էֆէնտի տեղ, իմ Երեսփոխան
ընտրուած լինելս կը ծանուցանէր, պա-
տիւ մը՝ զոր պատուարժան Ընտրողական
ֆողովդ, և ազնիւ թաղեցիքս անար-
ժանարար ինձ ըրած են, որոյ վասն կը
փութամ շերմ շնորհակալութիւններս
յայտնել:

Արդարեւ սիրելի Աղդիս ծառայելու
ունեցած բաղձանացս հակառակ, անձ-
նական ծանր զբաղմունքներս թէն տը-
րամադիր չէին կարող ընել զիս, առանց

զգալի զոհողութեանց սոյնալիսի փափուկ
պաշտօն մը ստանձնել, սակայն պատ-
ուարժան Ընտրողական ֆողովդ և աղ-
նիւ թաղեցւոցս ինձ ընծայած պատիւն
չարաչար գործածած չըլլալու, և իւր-
եանց ձայնն յարգելու և կամացն առաջ
խոնարհելու համար, կընդունիմ սիրով
ինձ ընծայուած պաշտօնն, զոր խղճի
մտօք և իմովսանն կարենալ վարելու
համար՝

Զերգ Մրբազանութեան օրհնու-
թեանցը կարօտելով և փափաքելով

Մնամ ամենայն յարգանօք
Յակոր Յ. Հաճեան:

1 Յունիս 1884
Նոր-թաղ յիւսկիւտար

Խոսկիւտարու Ս. Կորապետ եկեղեցւոյ
տեղեկագրոյն վրայ զիտողութիւն չը լինելով,
բուէի զրուեցու և մեծամասնութեամբ Ըն-
դունակութեան ֆողովէն:

Հետեւարար Առենապար էֆէնտի Երես-
փոխան Հոգակեց

Յուկոր էֆէնտի Հաճեան:

Տեղեկագիր Պալատու:

Ամենապատիւ Ս. Պատրիարք Հայր
և Նախագահ Աղդային Վարչական կազ-
մակերպութեան:

Հստ հրահանգի Ամենապատիւ Մր-
բազանութեանդ թաղիս Երեսփոխանաց
ընտրութիւնը ամենայն օրինառութեամբ

կատարուեցաւ մինչև Մայիս 31, քուէից բացարձակ առաւելութեամբ Երեսփոխան ընտրուեցան՝

Տեար Տիգրան Բարաղամեան
» Սահակ Ղազարոսեան
» Մկրտիչ Կիւմիւշեան

Ընտրեալ Երեսփոխանաց կողմէն իրենց հաւանագիրերն ինձ ուշ համելուն առթիւ Տեղեկագիրն ևս յապաղեցաւ, այս մասին Չեր Բարձր Արքազնութեան ներողամտութիւնն իսկով

Մնամ ամենախորին յարգանօք
Նախագահ Ընտրող. Ֆողովոյ
Յովիաննես Վարդապետ Արշարունի

1881 Յունիս 2 Պաշտո

Յանձնառագիրը Ընտրելոց.

Գերապատիւ Ա. Հայր.

Պատիւ ունեցայ Չեր Գերապատութեան հրաւիրագիրն ընդունելու, որով Պալատու թաղին այս անդամ Երեսփոխան ընտրուիլս ծանուցանելով կը հրաւիրէք զիս իմ յանձնառութիւնս յայտնել:

Ենորհակալ եմ, Գեր. Հայր, Պալատու աղնիւ թաղեցւոց առ իս ունեցած համակիր զդացմանց համար, որով պատուած են զիս իրենց քուէովն այսպիսի փափուկ պաշտօնի մը կոչելով, զոր կը խոստանամ ջանալ և խղճի մտօք վարել:

Մնամ յարգանօք

Տ. Բարաղամեան

7 Մայիս 1884 Ա. Պոլոս

Գերապատիւ Հայր.

Երէկ Չեր Գերապատութեան 10 ամսաթիւ նամակն ստանալու պատիւն ունեցայ. կիմացընէիք պատուարժան թաղեցւոցդ Աղդ. Երեսփոխանական պատկառելի ժողովոյ զիս անդամ ընտրելն, և այդ փափուկ պաշտօնն ընդունել կհրաւիրէիք: Տէ՛ր, սիրելի Աղդս և աղնիւ թաղեցիդ յանձիս տածելով այդ բարձր համարմունքն և վստահութիւնք, պատուասիրել կուզէ զիս, իսկ նոյն արժանեաց տէրն չլինելս խոստովանելով, չնորհապարտ մնամ:

Ներկայիս զանազան զբաղմանցս պատճառներն անկարելի կընեն ստանձնել այդ ծանր պաշտօնն, այլ սակայն աղնիւ թաղեցւոցդ վստահութիւնք և ըրած թախանձանքն կպարտաւորէ հնազանդիլ նուիրական ծառայութեան մի հրաւիրի, զոր պիտի ջանամ կատարել որչափ ատեն որ կարողանամ:

Բարեհաճեցէք Տէր, ընդունիլ խորին յարգանացս հաւաստին:

Սահակ Ղազարոսեան

Ա. Պոլոս 13 Մայիս 1884

Գերապատիւ Ա. Հայր

Չեր Գերապատութեան առ իս ուղղեալ նամակն ընկալայ որով ինձ կը ծանուցանէ Աղդային Երեսփոխանութեան յանդամակցութիւն կոչուիլս:

Պալատու աղնիւ թաղեցւոց ինձ նկատմամբ ցոյց տուած համական այս ցոյցն պարտք կը դնէ իմ վերայ իմ անկեղծ չնորհակալիքս յայտնել և ինձ

յատկացուցած նուիրական պաշտօնն ըստ կարի կատարել:

Ընդունեցէք, Գերապատիւ Ա. Հայր, այս առթիւ իմ խոնարհ յարգանացս հաւաստին որով եմ

Ամենախոնարհ ծառայ
Մ. Կիւմրայեան

Ի 1 Յունիս 1884

Ի Լօնձա Փալատու

ԽԶՄԻՐԼԵԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Այդ տեղեկագրոյն մէջ՝ ընտրական գործողութեանց մանրամանութիւնք, օրինակի համար՝ բանի ընտրող լինելը, քանի հոգւոց ընտրութեան մասնակցիլը, և այլն, չեն նշանակուած: Ասի օրինաց հակառակ է. ուստի պէտք է նախարընութեան երթայ այդ աեղեկագիր:

ԱՏԵԿԱՊԵՏ ԷՅ. — Տեար բառը չեմ ընդունիր, մեք այդ տեսակ բառ չունիմք. գալով ընտրութեան տեղեկագրին, առ այժմ կը պահեմք զայն, և երբ նախաձեռնութեան դիւանը կազմուի անոր կը յղեմք:

Հետեւարար Ատենապետ Էֆէնտի քուէի զնելով զայն, ֆողով ԿՈՐՈՇԵ նախաձեռնութեան դիւանին յղել:

Տեղեկագիր Գատըգիւղի.

Ամենապատիւ Տ. Տ. Ներսէս Արքազան Արքեպիսկոպոս Պատղիարք Հայոց ի կոստանդնուպոլիս

Ամենապատիւ Հայր

Չերդ Արքազնութեան 203 թուահամար պատուականը կը հրամայէր ժու

զովոյս երկու նոր երեսփոխանաց ընտրութիւն կատարել, ծանուցանելով Շահապետան Մեծ. կարապետ էֆ. ի արդէն հրաժարած և Մուրատեան Մեծ. Մկրտիչ էֆ. ի վիճակաւ դադարած ըլլալը. ուստի ըստ Զերդ հրամանի ժողովս անմիջապէս ընտրութեան ձեռնարկելով՝ կազմեց նախ Ընտրողական ժողով մի, 7 անձ ևս ընդ իւր առնելով թաղեցիներէն, և հետեւալ եռապատիկ ընտրելեաց ցանկը պատրաստեց ի գիւրութիւն:

1. Ատովմ Տէրոյենց
2. Գառնիկ Յ. Յովակիմեան
3. Կարապետ Հազարեան
4. Համբարձում Իփէքճեան
5. Յակոբ Սէլվաճեան
6. Տօքթ. Ստեփան Յակովիքեան.

Մայիս 17ին իներկայութեան Ընտրողական ժողովոյ քննչաց և թաղեցւոց, տեղի ունենալով առաջին քուէհամարը, ծանոյց թէ, 198 ընտրողներէն միայն 78 մասնակցած էին, որոյ արդիւնքն է հետեւալը.

Քառե	
1. Ատովմ Տէրոյենց	15
2. Գառնիկ Յ. Յովակիմեան	43
3. Կարապետ Հազարեան	37
4. Համբարձում Իփէքճեան	17
5. Յակոբ Սէլվաճեան	5
6. Տօքթ. Ստեփան Յակովիքեան	37
7. Արքահամ Այվազեան	3
8. Սարգիս Թաշճեան	1
9. Խաչիկ Սալճեան	1
10. Մելքոն Հալաճեան	1
11. Խաչիկ Կամնարական	1

յորոց ինչպէս կը տեսնուի միայն Մ. Գառնիկ Յ. Յովակիմեանը քուէից բաց-

արձակ առաւելութիւն ստացած ըլլալով երեսփոխան ընտրութեաւ . իսկ առաւելագոյնը ստացող Մեծ . Հազարեան և Տօքիտ . Յակոբեան էֆէնտիներէն միոյն ընտրութեան համար վերստին քուէարկութիւն եղաւ :

Մայիս 24ին նոյնպէս ի ներկայութեան ընտրող ժողովոյ քննչաց և թաղեցւոց, երկրորդ քուէհամարը կատարուելով 64 քուէարկու միայն գտաւ յորմէ 32 քուէ հազարեան էֆ. ին կը պատկանէր և 32 քուէ Յակոբեան էֆ. ի ուստի Ազգ . Սահմանադրութեան 79րդ յօդուածին տրամադրութեան համաձայն, երիցադունին ընտրութիւնը վաւերական ճանչնալով՝ ընտրող . ժամանակագրութեան համաձայն, երիցադունին ընտրութիւնը վաւերական ճանչնալով՝ ընտրող . ժամանակագրութեան էֆ. ին գոհութեամբ յայտնել երեսփոխան ընտրուած ըլլալը . և ընդունելութեան հաճութիւնն ստանալով՝ ընդ Յովակիմեան էֆ. ի ընդունելութեան նամակին, կը փութացնէ Զերդ Հայրապատիւ Սըրազնութեան :

Մեալով որդիական յարդանօք

Ընտր. Ժողովոյ նախագահ
Առժամանակեաց Քարոզիչ Ա. Թ. Եկեղեցւու

Յովսեփ Վարդապետ Սարանետն

և դիմաց Թաղ. Խորհրդոյ

Ատենադպիր Ատենապետ
Սիմոն Կ. Մանուկեան Ա. Հայածեան

2/14 Յունիս 1881 Գատը—քէօյ

Յանձնառազիրք ընտրելոց.

Գերապատիւ Յովսէփ վարդապետ Սարանեան նախագահ դիւղիս երեսփոխանաց ընտրութեան ընտրողական ժողովոյ .

Գերապատիւ Տէր .

Պատիւ ունեցայ ընդունելոյ Զեր

Գերապատութեան մի նամակն . որով երեսփոխանական ժողովոյ անդամակացութեան իմ յանձնառաման գրաւոր հաւանութիւնն կը խնդրէիք :

Թէև այդ պաշտօնն ստանձնելոյ և Հայ Ազգութեան վափաքանաց իրականացմանն ի մասին և ըստ պահանջման աշխատելոյ դիւրութիւններն չունիմ, այլ բանի որ թաղեցի ազգայինք իւրեանց վատահութեան քուէներով պատուած են զիս, պարտ կը համարիմ սըրտաքին չնորհակալութեամբ ընդունիլ զայդ պաշտօնն, և խոստանալ ըստ իմ կարեաց նուիրելոյ իմ աշխատութիւններն յօդուտ Ազգին :

Մնամ յարդանօք

Կ. Յ. Հազարեան

1881 Մայիս 31 Գատը—քէօյ

Գերապատիւ Յովսէփ վարդապետ Սարանեան նախագահ ընտրողական ժողովոյ ի Գատը—քէօյ .

Գերապատիւ Տէր .

Զեր Սըրութեան 18 ամսաթիւ նամակաւն թաղեցիքս զիս իւրեանց երեսփոխանան ընտրելու պատիւն ընելն կը ծանուցանէք :

Այդ պատիւն իմ արժանիքէս բարձը լինելը զգալով քանիցս վարանցայ, բայց վերջապէս, Ազգիս շահերուն պաշտպանութեանը համար զգացած նախանձը մէկ կողմէն և բարեկամացս թախանձանքը միւս կողմէն, զիս դրդեց թաղակցացս վափաքը յարդել, և ընդունիլ Ազգային ժողովոյ մէջ իրենց ներկայացուցիչն լինելու բարձր պատիւն :

Մնամ ամենախորին յարդանօք

Գ. Յ. Յովսէփիմեան

20 Մայիս 1881 Գատը—քէօյ

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Լոեցիք Գատըգիւղի տեղեկագիրն որոյ մէջ օրինական սկակատութիւն մը կայ . միայն ընտրող. ժողովոյ նախագահը ստորագրած է զայն :

ԻԶՄԻՐԼԵՍԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Կարծեմ վերջին ընտրութիւնն է այս զոր պիտի վաւերացնեմք : Կը տեսնէք թէ բոլոր տեղեկագիրք այլ և այլ ձեւերով եկած են և այնպէս ալ պիտի արձանագրուին ատենագրութեան մէջ : Վարչութիւնն ընտրութեանց տեղեկագրի միօրինակ ձև մը պատրաստելու է տպագրեալ և յղելու է զայն թաղերուն, որպէս զի կարելի լինի այսուհետեւ կանոնաւորապէս կարգադրել այս խնդիրները :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Վարչութեան ընելիք բանն է այդ : Այս տեղեկագրոյն մէջ ձեի սրակասութիւն կայ, ուստի պէտք է ետ դարձնել զայն :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. ԷՅ. — Այդ պաշտօնը Վարչութեանն էր . նա արդէն ետ դարձնելու էր :

ԻԶՄԻՐԼԵՍԱՆ Տ. Մ. ԵՊԻՍ. — Որպէս զի հասկցնենք Վարչութեան թէ ինք պակասուոր է այս գործին մէջ, պէտք է իրեն վերադարձնեմք այս տեղեկագիրը, ըսելով թէ՝ ամամբողջացնել տուր զայն և ապա հոս բեր :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԶՈՊԱՆԵԱՆ Մ. ԷՅ. — Արդէն կարդացուած տեղեկագրոց մէջ ալ այդ տեսակ օրինական թերութիւն ունեցողներ կան. ուստի ես կառաջարկեմ որ ժողովը Դիւղիմ յանձնէ այս խնդիրը, որպէս զի նա՝ Վարչութեան հետ բանակցելով՝ թերութիւններն ամրողացնէ :

ՓԱՓԱԶԵԱՆ Ս. ԷՅ. — Ասի տղիտութենէ յառաջ եկած թերութիւն մ'է . ուստի կառա

ջարկեմ վաւերացնել այս տնդամ այդ տեղեկագիրն , պայմանաւ որ այսպիսի պակասութիւնք այլ ևս տեղի չունենան :

Ատենապետ էֆէնտի քուէի դնելով, Ժողովն եղած զիտողութեամբ հանդերձ կը նաև Դատինի Գատըգիւղի տեղեկագիրը :

Հետեւաբար Ատենապետ էֆէնտի Երեսակուսան կը ՀՌԶԱԱԿ :

Կարապետ էֆէնտի Հազարեան
Գ. էֆէնտի Յ. Յովսէփիմեան :

ԱՏԵՆԱՊԵՏ ԷՅ. — Այսօր 30 ընտրեալ Կասփիխանաց տեղեկագրեր ունեցանք, որոցմէ միայն 4 ը չկրցան վաւերանալ : Հետեւաբար սցժմ կունենանք 26 նոր երեսփոխաններ որոցմէ 5 ը եկեղեցան են : Կը մաղթենք որ իրենց պարտաւորութիւնքը խղճի մտօր կատարեն :

Ատենապետ էֆէնտին Դիւղիմ վրայ գտնուած հետեւեալ հարցմանքն ու առաջարկութիւնն ժողովին հաղորդեց :

Հարցում առ Կրօնական Խորհրդական ի մասին Սայ Կարողիկոսական խնդրոյն .

Տեղեկացանք և ստուգեցինք որ՝ Տ. Մկրտիչ Սըրազնաց Քարիստոսի Ցիրուն Վարչութեան մէջ կազմակերպ համար այս կազմակերպութիւնը կազմակերպ է, բայց հակառակ Հայաստանու անունը, ինչպէս նաև յոց Հայրապետին անունը, ինչպէս նաև

ԱԶԳԱՅԻՆ ՎԱՐՉՈՒԹԻՒՆ

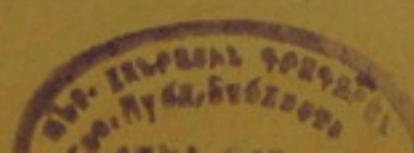
Կրօնական գործոց խորհրդական Գեր. Տ. Սիմօն Եպիսկոպոս Մէֆէրեան
Ներքին գործոց » Տիգրան Էֆէնտի Եռևառավեան Արէնուն
Յարարերական գործոց » Միքայէլ » Մօմնեան
Կրթական » » Միքայէլ » Մամիկոնեան
Դատական » » Արքովոք » Աղնաւորեան
Ցնտեսական » » Գարեգին » Մէլիք Արէնունէն

ԿՐԹԱՅԻՆ ԱՏԵԱՆ

Գեր. Տ. Կարապետ Եպիսկոպոս Արքովոք
» Տ. Գարեգին Վարդապետ Թաթարեան
» Տ. Յակոբ » Փափաղեան
» Տ. Յովհաննէս Քահանայ Հիւնքեարպէյէնտեան
» Տ. Սահակ » Տէր Սարգիսեան

ՔԱՂԱՔԱՅԻՆ ԱՏԵԱՆ

Աղէքսանդր Էֆէնտի Մէրեէմ—Գուլի
Թովմաս » Խօրասանճեան
Կարապետ » Շահպաղ
Պալի » Պապօնեան
Սէնէքէրիմ » Մանուկեան

ՊԱՐՈՒՆԱԿՈՒԹԻՒՆ

ԱՏԵՆԱԿԱՆ ԳՈՐԾՈՂՈՒԹԻՒՆ

1. Առենական թղթեր.

2. Հրաժարումն Երեսփոխանց :

ՕՐԱԿԱՐԳ

Ա. Քննութիւն և վաւերացումն Երեսփոխանական ընտրութեանց :

Հարցում ու կրօն. Խորհրդական, ի մասին Սայ Կաթողիկոսական խնդրոյն,
Հարցում Գոտիամանեան էֆենտիի կողմանէ .

Առաջարկութիւն Պէտքեան էֆենտիի կողմանէ, ի մասին բացակայութեանց:

Գլու Զ դրու

ՍԵՓԱԿՈՆՈՒԹԻՒՆ ԿԵԴՐՈՆԱԿԱՆ ՄՆՏՈՒՅԻՆ

ԱԶԳԱՑԻՆ ԺՈՂՈՎՈՅ ՇԱԼՈՒՅ ՅՈՒՆԱՑԵԱԼ

Կը ծախուի ի Դիատեսան Պատրիարքարանի եւ Ղալաքիոյ Ա. Լուսառից
Եկեղեցւոյ բանկալը եւ Հայ զրափանառաց բով